

de overlaat

definitieve versie
18 juni 2018

JAARSTUKKEN 2017

**Eikendonkiaan 3
5143 NG WAALWIJK**

Tel.: 0416 - 336.931

INHOUDSOPGAVE.	pagina	2
Voorwoord van het bestuur	pagina	3
1. Jaarverslag / Bestuursverslag	pagina	4
Verslag van de Raad van Toezicht	pagina	5
Algemene informatie		
• Het schoolprofiel	pagina	8
• De kernwaarden	pagina	8
• De Missie, visie en doelen	pagina	8
• Feiten en cijfers	pagina	9
Beleid algemeen 2017	pagina	10
Personeel, leerlingen en ouders	pagina	15
Gebouwen en materieel	pagina	18
Financieel	pagina	20
2. Jaarrekening:	pagina	30
Balans	pagina	31
Staat van Baten en Lasten	pagina	32
Kasstroomoverzicht	pagina	33
Toelichting op de jaarrekening	pagina	34
Grondslagen voor waardering	pagina	35
Toelichting op de afzonderlijke posten van de balans	pagina	40
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	pagina	47
Toelichting op de afzonderlijke posten van de staat van baten en lasten	pagina	48
Financiële baten en lasten	pagina	52
Toelichting staat van baten en lasten over 2017	pagina	53
Model E: verbonden partijen	pagina	57
Model G: Verantwoording geoormerkte subsidies	pagina	58
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	pagina	59
Goedkeuring RvT en vaststelling door bestuurder	pagina	62
Voorstel bestemming resultaat	pagina	63
Gebeurtenissen na balansdatum	pagina	64
3. Overige gegevens:	pagina	65
Controleverklaring onafhankelijke accountant	pagina	66
4. Bijlagen:	pagina	68
Basisgegevens	pagina	69
Gegevens rechtspersoon	pagina	70
Communicatieschema / organogram	pagina	71

Voorwoord.

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Samenwerkingsschool de Overlaat te Waalwijk.

Het doel van de stichting is om voortgezet onderwijs te realiseren via scholengemeenschap de Overlaat.

Scholengemeenschap (SG) de Overlaat is een school voor MAVO, TechMavo en Voorbereidend MBO (VMBO) met een brede denominatie, algemeen toegankelijk voor iedereen en staat voor ruimte en aandacht voor leerlingen van alle gezindten.

De school biedt onderwijs aan ongeveer 950 leerlingen in de gemengd/theoretische, kader- en basisberoepsgerichte leerwegen in de profielen Techniek, Zorg & Welzijn en Economie.

Binnen deze profielen verzorgt de Overlaat het volgende aanbod: Bouwen, Wonen en Interieur (BWI), Produceren, Installeren en Energie (PIE), Mobiliteit en Transport (M&T), Zorg en Welzijn (Z&W), Economie en Ondernemen (E&O), Horeca, Bakkerij en Recreatie (HB&R) en Dienstverlening en Producten (D&P).

Er werken circa 150 personeelsleden.

De stichting Samenwerkingsschool de Overlaat wordt bestuurd door een College van Bestuur (CvB) bestaande uit één natuurlijk persoon, hierna te noemen: "de bestuurder".

De bestuurder is verantwoordelijk voor het bepalen en uitvoeren van het beleid. De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid.

Beide organen onderschrijven de Code Goed Onderwijsbestuur.

De bestuurder vormt samen met een directeur onderbouw en bovenbouw de directie. Het managementteam wordt gevormd door de directie en 5 kernteamleiders.

De begroting 2017.

De begroting 2017 liet een positief brutoresultaat zien van € 326.971,- met een nettoresultaat van € 21.572,-.

De jaarrekening 2017 laat uiteindelijk een resultaat zien van € 266.971,-

De opbouw.

In dit jaarverslag proberen we de gemaakte stappen en resultaten zichtbaar te maken. De indeling van dit verslag sluit aan bij de indeling van de aanbiedingsbrief van de Begroting 2017. Er wordt onderscheid gemaakt in:

- Beleid Algemeen
- Personeel
- Gebouwen en Materieel
- Onderwijs en Leerlingen
- Organisatie
- Financiën
- Continuïteitsparagraaf

In de paragraaf Financiën worden alleen de financiële kengetallen uit de jaarrekening 2017 weergegeven. Voor een volledig overzicht van de financiën verwijzen wij u naar de jaarrekening verder in deze jaarstukken, zijnde het financiële beleid, de analyse van het resultaat en uiteraard de jaarrekening zelf.

O. Dooijes
Algemeen directeur / bestuurder

Bestuursverslag 2017

Verslag Raad van Toezicht.

Geachte lezer,

Hierbij treft u het jaarverslag 2017 aan van de Raad van Toezicht van Scholengemeenschap de Overlaat. Met dit verslag informeren wij u over onze werkzaamheden in het kalenderjaar 2017 en leggen wij verantwoording af voor het gevoerde beleid.

In het verslagjaar zijn 6 bijeenkomsten geweest van de Raad van Toezicht met de directeur/bestuurder en wordt na elke vergadering terug gekeken over het verloop ervan via een evaluatieformulier.

Aan de hand van het vastgestelde managementcontract is in het verslagjaar tweemaal met de directeur/bestuurder gesproken.

Verder is er een gesprek geweest met de directeur Onderbouw en de directeur Bovenbouw over de invoering van de nieuwe ontwikkelingen, de uitkomsten van het MTO (medewerkers tevredenheidsonderzoek) en het Schoolplan.

Met de Medezeggenschapsraad, de Ouderraad en de Leerlingenraad is een informatief overleg gehouden.

De drie belangrijkste speerpunten van 2017 naast de reguliere agendapunten die jaarlijks terugkomen waren

1. Het oprichten van Stichting " Vrienden van de Overlaat"
2. Het uitwerken van het masterplan "Project Gebouw 2055". Dit plan is de basis voor een brede renovatie van het schoolgebouw op het gebied van onderhoud, energiebeheersing, luchtkwaliteit, uitstraling en onderwijskwaliteit.
3. De benoeming van een nieuwe voorzitter en twee leden van de Raad van Toezicht.

Ad 1. De stichting "Vrienden van de Overlaat is opgericht en de belangstelling en betrokkenheid van het bedrijfsleven vanuit de regio is groot.

Ad 2. Het masterplan "Project Gebouw 2055" is in 2017 opgesteld en de aanbesteding van de vernieuwbouw volgt begin 2018. Speciaal voor dit project heeft de Raad van Toezicht dhr. Sjaak Nieuwkoop als eerste contactpersoon benoemd.

Ad 3. Per 1 augustus 2017 is er afscheid genomen van de heren A.P.M. van den Hoven (voorzitter) en de heer C.C.J. Weijns (secretaris) na het bereiken van de maximale zittingstermijn. Per 2 oktober 2017 is mevrouw M. Uhlenbosch op eigen verzoek terug getreden uit de Raad van Toezicht.

In het voorjaar 2017 zijn er twee nieuwe leden geworven, de heer C.P.J.M. van de Ven; aandachtsgebied juridische zaken en de heer A. de Graaff; aandachtsgebied personeel en organisatie.

In de vergadering van oktober 2017 is een nieuwe voorzitter gekozen, de heer E.M.P. Hendriks en een nieuwe secretaris, de heer C.P.J.M. van de Ven.

Er is besloten het aantal leden van de Raad van Toezicht minimaal één jaar op vijf te houden waarna dit in het najaar 2018 geëvalueerd wordt.

Verder vermeld dat de jaarrekening 2016 en de begroting 2018 goedgekeurd zijn.

In 2018 is de uitwerking en start van het "Project Gebouw 2055" een belangrijk onderwerp van gesprek. Een tweede belangrijk onderwerp zal de impact van de ontwikkeling van de nieuwe aanmeldingen op de bedrijfsvoering zijn.

De Auditcommissie is in 2017 viermaal bijeen geweest voor bespreking met de directeur/bestuurder en/of accountant. Op alle financiële beleidsstukken heeft de Auditcommissie een positief advies uitgebracht aan de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht bestaat per 31-12-2017 uit:

Voorzitter: de heer E.M.P. Hendriks; aandachtsgebied financiën en economie

Secretaris: de heer C.P.J.M. van de Ven; aandachtsgebied juridische en bestuurlijke zaken

Lid: mevrouw M.P.J. Voogd; aandachtsgebied onderwijsinhoud en –ontwikkeling

Lid: de heer A. de Graaff; aandachtsgebied personeel en organisatie

Lid: de heer S. Nieuwkoop; aandachtsgebied maatschappelijk en duurzaam ondernemen

De leden van de Raad van Toezicht hebben in 2017 in totaal € 9.500,-- ontvangen als vergoeding voor de verrichte werkzaamheden.

De Raad van Toezicht en de directeur/bestuurder onderschrijven de Code Goed Onderwijsbestuur VO. Hierover wordt verderop in het bestuursverslag gerapporteerd.

Functies en nevenfuncties leden Raad van Toezicht:

Edwin Hendriks:

Treasurer, Tilburg University (bezoldigd)

Voorzitter Steunstichting Samenwerkingsschool de Overlaat. (bezoldigd)

Lid Raad van Toezicht Stichting Topweek (onbezoldigd)

Niels van de Ven:

Advocaat Onderwijsrecht

Lid Raad van Toezicht Onderwijscentrum Leypark Tilburg (bezoldigd)

Lid Raad van Toezicht Stichting Topweek (onbezoldigd)

Voorzitter Stichting Behoud Erfgoed Moergestel (onbezoldigd)

Voorzitter Stichting Big Band Fo(u)r Swing, Haaren (onbezoldigd)

Sjaak Nieuwkoop:

Trainer/opleider en interim manager in de financiële dienstverlening (bezoldigd)

Manja Voogd:

Adviesbureau onderwijs primair onderwijs aangelegenheden, Próodosadvies (bezoldigd)

Adriaan de Graaff

Voorzitter Centrale directie Arentheem College (bezoldigd)

Directeur Stoneway Management Advies (bezoldigd)

Voorzitter Openbare bibliotheken Heusden (onbezoldigd)

Secretaris/penningmeester Stichting Gezel (bezoldigd)

Toezichthoudend bestuur Stichting SSGA(glasvezelkabel) (onbezoldigd)

Voorzitter platform PIE(Producersen, Installeren en Energie (bezoldigd)

Bestuur Netwerk van Schoolleiders (onbezoldigd)

Voorzitter a.i. Federatie Techniek (bezoldigd)

Raad van toezicht Marant (bezoldigd)

In 2017 is de ontwikkeling zoals weergegeven in het schoolplan doorgezet en zijn verdere stappen gezet om de ambitie van Overlaat te kunnen realiseren, onder meer door aanmelding voor het predicaat Excellente School.

In januari 2018 heeft de Scholengemeenschap de Overlaat van het ministerie van onderwijs het predicaat Excellente School mogen ontvangen.

E.M.P. Hendriks, voorzitter Raad van Toezicht

Beleid 2017.

Het 'Schoolplan 2016-2020', dat tot stand is gekomen door de input vanuit meerdere sessies met het voltallige team en in samenwerking met de Raad van Toezicht, de medezeggenschapsraad, de leerlingenraad en het managementteam, is nog steeds leidend. Alle doelen voor de komende jaren zijn verwoord in actieplannen.

Met dit Schoolplan als leidraad wordt elk schooljaar een Actieplan opgesteld waarin de concrete aandachtspunten worden geformuleerd.

Met dit Actieplan als richtlijn formuleren de kernteams en de vakgroepen hun doelen voor het schooljaar.

Het Actieplan wordt elk jaar geëvalueerd met de medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht.

De missie.

Scholengemeenschap (SG) de Overlaat is een samenwerkingsschool in Waalwijk voor MAVO, TechMavo en Voorbereidend MBO (VMBO) met een brede denominatie, algemeen toegankelijk voor iedereen en staat voor ruimte en aandacht voor leerlingen van alle gezindten.

Scholengemeenschap de Overlaat is een moderne, professionele, fijne school waar we hoge verwachtingen hebben van ons personeel, onze leerlingen en het onderwijs. Historisch gezien is er een grote diversiteit in de samenstelling van onze leerlingenpopulatie. De Overlaat is een school die kansen biedt aan elke leerling en hen uitdaagt het maximale uit hun schoolloopbaan te halen.

De Overlaat is een partner in regio de Langstraat voor ondernemers, overheid en instanties. Ons onderwijs en onderwijsaanbod zijn uitdagend, ondersteunend en passend bij onze leerlingen en bij deze regio.

Op de Overlaat gaan we uit van het burgerschapsperspectief. Dat betekent voor ons dat alle mensen gelijkwaardige burgers in de samenleving zijn.

Belangrijkste afspraak in de school is dan ook dat we met respect met elkaar, met elkaars mening, ideeën, levenswijzen en eigendommen omgaan.

De Overlaat hanteert onderstaande termen als sleutelbegrippen:

- Ondernemend
- Veilig
- Eigenzinnig
- Respectvol
- Leuk
- Activerend
- Ambitieuus
- Trendsettend

Deze sleutelbegrippen zijn de basis voor het te voeren beleid en het gedrag en de attitude van de medewerkers en de leerlingen van de Overlaat.

De visie.

Scholengemeenschap de Overlaat is een lerende organisatie en wil zich de komende tien jaar verder ontwikkelen tot een excellente school met het beste personeel en tevreden leerlingen met uitdagend en uitstekend onderwijs.

De komende vier jaar formuleren we 'hoge verwachtingen' en gaan we door met het 'verbinden en versterken' van alle elementen van ons **PLOK (FGF)**-model.

Samenvattend willen we gedurende de looptijd van dit schoolplan het volgende realiseren:

Personeel: het beste personeel met een hoge professionaliteit en betrokkenheid.

Leerlingen: tevreden leerlingen die we opleiden naar een diploma op maat en waaraan we hoge eisen stellen.

Onderwijs: uitdagend en uitstekend onderwijs dat zowel op sociaal-emotioneel als op didactisch gebied optimaal is afgestemd op de behoefte van de leerlingen.

Kwaliteit: de hoogst mogelijke kwaliteit van alle beleidsonderdelen met een cyclische bewaking en borging dat moet leiden tot een excellente school.

Financieel: een gezonde financiële huishouding met ruimte voor investeringen.

Gebouw: een modern, flexibel, duurzaam, onderhoudsarm, energie-neutraal, comfortabel onderwijsgebouw met een gezond binnenklimaat en een kleurige, vriendelijke uitstraling.

Faciliteiten: alle eigentijdse en noodzakelijke voorzieningen voor het realiseren van het door ons gewenste onderwijs.

De doelstelling.

Het beleid van de afgelopen jaren wordt gecontinueerd waarmee de Overlaat de komende vier jaar de volgende doelstelling wil bereiken:

Onderwijs en ondersteuning versterken en met elkaar verbinden.

In dit jaarverslag wordt verklaard welke stappen zijn genomen om het voorgenomen beleid zoals vermeld in de aanbiedingsbrief bij de Begroting 2017, te verwezenlijken.

Algemeen.

Het kalenderjaar 2017 liet twee gezichten zien; er was teleurstelling en er was trots.

De teleurstelling vloeide voort uit een, onverwacht, laag aantal inschrijvingen van 178 voor de brugklas van het schooljaar 2017-2018. Na een aantal jaren meer dan 250 leerlingen te hebben ingeschreven waren zakten we in 2016 naar het meer normale aantal van 225 inschrijvingen. Deze fluctuaties waren, gezien de krimp, begrijpelijk. De dip van 2017 was, nogmaals, niet voorzien en de opdracht is dan ook om komend jaar weer op 200+ uit te komen.

Om het aantal leerlingen met een LWOO-indicatie binnen de vastgestelde marges te houden wordt er door het samenwerkingsverband gewerkt met de indicaties LWOO1 en LWOO2. Mede doordat er een grote groep examenleerlingen de school uitstroomde betekent dit dat er bij de start van het schooljaar 2017-2018 maar liefst 106 leerlingen minder met een LWOO-indicatie op school waren. Het gevolg is een fors kleiner Zorgbudget.

Beide elementen (minder leerlingen én minder LWOO-leerlingen) betekent dat de begroting 2018 een fors negatief resultaat zal laten zien.

Onder het motto: 'Krimp biedt kansen' is een tweesporen-aanpak gevormd met de volgende doelen:

1. Marktaandeel heroveren en aantal aanmeldingen vergroten.
2. Inperken kosten en wegwerken tekorten voor de korte én de lange termijn

Ten aanzien van punt 2 heeft het bestuur opdracht gegeven aan een werkgroep om met voorstellen, adviezen en scenario's te komen om kostenbeperkende maatregelen te gaan voorbereiden, de tekorten weg te werken voor de korte termijn (2018-2019) en de lange termijn (meerjarenbegroting).

Hierbij wordt gestreefd om met behoud van kwaliteit en met de geformuleerde doelen voor ogen, een organisatie te creëren die efficiënt en kostenbesparend zal zijn voor de korte en langere termijn. Hierbij zal de mogelijke 'pijn' verdeeld moeten worden over de gehele organisatie.

Buitengewoon trots zijn we op de beoordeling 'Goede School' die de Overlaat in juni kreeg van de inspectie voor het onderwijs. We kregen deze beoordeling voor de kwaliteitsgebieden: onderwijsresultaten, onderwijsleerproces en kwaliteitszorg.

Omdat de Overlaat er van overtuigd was dat haar aanpak meer verdiende is besloten mee te doen in het 'traject 'Excellente Scholen 2017'.

In nauwe samenwerking met het bedrijfsleven uit de regio heeft de Overlaat de stichting 'Vrienden van de Overlaat' opgericht. De stichting stelt zich tot doel het onderwijs zo goed mogelijk op de beroepspraktijk te laten aansluiten door de contacten tussen de Overlaat en de betreffende bedrijven en instellingen te bevorderen. In mei 2017 was een eerste bijeenkomst, waarna in oktober de officiële oprichtingsbijeenkomst is georganiseerd. Bij aanvang waren meer dan 35 bedrijven en instellingen toegetreden en dat aantal is groeiende.

In het voorjaar van 2017 besloot één van de kernteamleiders terug te treden. Uit de sollicitatieprocedure is een (externe) kandidaat benoemd die per 01-11-2017 is gestart.

In december is het tweejaarlijks Medewerkers Tevredenheidsonderzoek (MTO) uitgevoerd.

De mening van onze leerlingen en de ouders, in het kader van de horizontale dialoog, vinden we heel belangrijk. Er worden regelmatig enquêtes gehouden om de mening te peilen. De volgende enquêtes worden jaarlijks afgenomen:

- Docentenscan;
- Brugklasonderzoek;
- Enquête ouders en leerlingen leerjaar 1 t/m 4.
- Mentorscan leerjaar 1 t/m 4.

Uit de resultaten blijkt dat de Overlaat de laatste jaren steeds boven het landelijk gemiddeld scoort.

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>
Rapportcijfer ouders·	7.3	7.3	8,0
Rapportcijfer leerlingen	6.5	6.6	6,7

Van oudsher heeft De Overlaat de reputatie om alle leerlingen uitstekende ondersteuning aan te bieden op zowel cognitief gebied als sociaal-emotioneel vlak. Door eerder beschreven ontwikkelingen van de leerlingenaantallen en de verontrustende ontwikkelingen in het samenwerkingsverband zal de ondersteuningsstructuur gereorganiseerd moeten worden. Er wordt gewerkt aan een Overlaat 2.0 waarbij we kritisch kijken naar alle onderdelen van de ondersteuning.

De genoemde ontwikkelingen in het Samenwerkingsverband (SWV) zijn ook in 2017 verontrustend gebleven en als groot risico voor de Overlaat bestempeld.

Het bestuur van de Overlaat blijft constateren dat een breed gedragen visie omtrent Passend Onderwijs en het ondersteunen van de leerlingen in de regio ontbreekt en de financiële discussie nog steeds de boventoon voert. In 2018 is het herstel van vertrouwen en het nemen van een inhoudelijk standpunt cruciaal voor het voortbestaan van dit samenwerkingsverband.

Er is een nieuw School Ondersteuningsprofiel (SOP) gemaakt.

Na analyse van onze wensen en de mogelijkheden van de twee banken waarmee we zaken doen, is besloten om afscheid te nemen van de ING en de Rabobank als huisbankier aan te stellen.

Op 11 december is besloten de school eerder te sluiten vanwege de sneeuwval en de gevaarlijke condities op de weg.

Ook in 2017 kregen we wederom het predicaat 'De Gezonde School' en we kregen de 'Gouden Schaal voor de Gezonde Schoolkantine'.

Ontwikkelingen.

Voor 2018 moet fors worden bezuinigd (circa 3,5 ton) en vervolgens moet de meerjarenbegroting op orde gebracht worden.

In januari 2018 wordt bekend gemaakt of de Overlaat het predicaat 'Excellent' gaat ontvangen.

De rapportage van het Medewerkers Tevredenheidsonderzoek zal, naar verwachting begin 2018 binnenkomen, geanalyseerd worden en worden besproken in de verschillende geledingen.

Er zal met het samenwerkingsverband een breed gedragen visie gekoppeld aan een reële meerjarenbegroting moeten komen.

De Code Goed Onderwijsbestuur

De stichting Samenwerkingsschool de Overlaat wordt bestuurd door een College van Bestuur (CvB) bestaande uit één natuurlijk persoon, hierna te noemen: "de bestuurder".

De bestuurder is verantwoordelijk voor het bepalen en uitvoeren van het beleid. De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid.

Beide organen onderschrijven de Code Goed Onderwijsbestuur en in 2017 wordt aan de zes lidmaatschapseisen voldaan.

Er is jaarlijks meerdere malen overleg met de Medezeggenschapsraad, de Ouderraad en de Leerlingenraad. Ook is er regelmatig overleg met de diverse gemeenten, het Samenwerkingsverband en met de collega-scholen.

In 2017 is de stichting 'Vrienden van de Overlaat' opgericht voor de dialoog met het bedrijfsleven.

De bestuurder en de RvT voeren, ter evaluatie van het functioneren van het bestuur, een functioneringsgesprek en een beoordelingsgesprek aan de hand van een jaarlijks bijgestelde managementcontract (MACON).

Over de overige drie lidmaatschapseisen wordt verantwoording afgelegd in het verslag van de RvT.

In 2017 heeft, door het reguliere vertrek van 2 leden, de Raad van Toezicht een nieuwe samenstelling gekregen.

Ontwikkelingen.

Per 1 oktober 2017 heeft één lid van de RvT besloten te vertrekken. Vooralsnog is besloten om in 2018 deze vacature niet in te vullen

Personeel.

Het bestuur blijft onderschrijven dat de kwaliteit van het onderwijs voor een zeer belangrijk deel wordt bepaald door de docent. Daarom zijn ook in 2017 vele acties gericht op het primaire proces waarbij we de professionalisering en deskundigheidsbevordering boven aan de agenda hebben staan. Hiervoor wordt elk schooljaar voor het team een cyclisch scholingsprogramma opgesteld (de zogenaamde 'Overlaat-academie') dat op studiedagen of dondermiddagen, meestal in-company, wordt aangeboden. We hanteren daarvoor het PLOK-model waarbij het scholings- en ontwikkelingsprogramma in samenhang is gericht op de diverse onderdelen:

P = Personeel:	Leren van Elkaar en Collegiale Consultatie;
L = Leerlingen:	Handelingsgericht Werken (HGW) en Passend Onderwijs;
O = Onderwijs:	Nieuwe examenprogramma's en TechMavo;
K = Kwaliteit:	Doorlopende Leerlijn en Toetsing/OBIT.

Het vinden van het beste (docerende) personeel blijft topprioriteit. We zijn een school met grote ambities, met een bijzondere populatiemix en met hoge eisen aan ons personeelsbestand. Om dit te realiseren bieden we voor onze medewerkers een gevarieerde ondersteuningsstructuur in de vorm van o.a. coaches, intercollegiale consultatie, kwaliteitsbewaking en een cyclisch scholingsprogramma op schoolniveau aan. In 2017 is er ook een scholingsplan voor het OOP opgesteld.

De kosten vallen onder het scholingsbudget. In relatie tot bovenstaande is het scholingsbudget verhoogd van € 100.000,- naar € 130.000,-.

Naast eigen middelen worden de gelden van de Prestatiebox ingezet om een volwaardig en ambitieus programma te realiseren. Ook de persoonlijke budgetten (PB's) kunnen ingezet worden voor ontwikkeling en professionalisering.

Om de kwaliteiten van het personeelsbestand in beeld te brengen hebben we de afgelopen jaren een 'Docentenscan' uitgevoerd. Hierbij kunnen de leerlingen hun docenten beoordelen op de volgende competenties: interpersoonlijk, pedagogisch, vakinhoudelijk en didactisch en organisatorisch. Op verzoek van het team wordt de scan in 2017 niet afgenomen en wordt eerst geevalueerd naar de meerwaarde van deze onderzoeken.

De positie van onderwijsinstructeurs is vaak difuus te noemen. Het zijn geen bevoegde docenten maar doen vaak wel werkzaamheden die sterk gerelateerd zijn aan het docentschap. Om de instructeurs te belonen voor hun buitengewone inzet en betrokkenheid is in 2015 een beloningssysteem opgesteld om een financiële impuls te kunnen geven. In 2017 is dat gecontinueerd.

Het aanvullend beleid 2017 met betrekking tot het basisbudget (PB-beleid) blijkt na evaluatie niet te voldoen en zal voor de start van het schooljaar 2018-2019 herzien moeten worden.

Medio 2017 is een nieuwe hoofdconciërge aangesteld. Hij heeft, met z'n gezin, tevens de woning die eigendom is van de stichting betrokken.

Als gevolg van het nieuwe verzuimbeleid en in samenwerking met een nieuwe Arbo-arts en een verzuimdeskundige, is het verzuimpercentage teruggebracht naar 5,5%. In de periode april 2017 tot en met augustus 2017 hadden wij zelfs een verzuimpercentage van < 3%.

Als gevolg van het ingezette beleid blijven de personele baten en lasten in balans. Het streven blijft om, gelet op de verwachte krimp van het aantal leerlingen per 2018, een flexibele schil te behouden van 5 tot 10% van ons personeelsbestand (OP én OOP).

De formatie 2017-2018 was i.v.m. de leerlingenaantallen gekrompen met 9 Fte's in vergelijking met het voorgaande jaar.

In 2017 zijn in totaal 9 personeelsleden in dienst getreden (6,8 Fte). Er zijn 19 personeelsleden (14,58 Fte) uit dienst gegaan. In onderstaande tabel staan de belangrijkste redenen voor vertrek.

Tabel vertrek:

- Pensioen/ Flexpensioen 6
- Geen contractverlenging 7
- Eigen verzoek 6

Dat is een krimp van 10 medewerkers, bijna 7 Fte. Dit was noodzakelijk door de daling van het aantal leerlingen.

Het ziekteverzuim onder het personeel was de afgelopen jaren een punt van grote zorg. Er zijn een aantal nieuwe maatregelen genomen: preventieve maatregelen op het gebied van werkdrukverlichting, een nieuw stappenplan met afspraken omtrent het contact tussen leidinggevende en de zieke collega, het benoemen van een nieuwe Arbo-arts en het benoemen van een ziekteverzuim-consulent. Dit beleid lijkt succesvol want het verzuimpercentage is inmiddels onder het landelijk gemiddelde van 5,5% gezakt. De meldingsfrequentie was 1,52

Tabel ziektemeldingsfrequentie en verzuimpercentage

categorie	Frequentie 2017	Percentage 2017
Directie	0,67	0,55
Stafliden	0,40	0,31
Docenten LB	2,04	4,69
Docenten LC	1,71	4,06
Docenten LD	2,33	2,01
Instructeurs/onderwijsassistenten	0,69	2,12
Administratie/receptie	0,34	0,26
Conciergerie	0,25	0,38
Schoonmaak	1,05	9,06
Overig functies O.O.P.	1,06	7,07
Totaal	1,52	3,80

Ontwikkelingen.

We willen het beste personeel met een hoge professionaliteit en een grote betrokkenheid. Onze leerlingen hebben recht op het beste onderwijs en dat wordt gerealiseerd door het beste personeel dat zeer betrokken is bij de school en de leerlingen. Daarom blijven we inzetten op scholing en coaching, het verhogen van de professionaliteit en het vergroten van de betrokkenheid. Door modern strategisch personeelsbeleid (SHRM) willen we een grote tevredenheid en een acceptabele werkdruk realiseren.

Doel voor 2018 is het optimaliseren van de gesprekkencyclus en de lesbezoeken. Deze zaken zullen deel uitmaken van het op te stellen Strategisch HRM beleidsplan.

Tevens zal de 'Docentenscan' wordt geëvalueerd en mogelijk bijgesteld.

Het beleid met betrekking tot het basisbudget (PB-beleid) moet voor 2018-2019 zijn herzien.

Daarnaast zal er veel aandacht blijven voor het behouden van de goede onderlinge verhoudingen en een fijne werksfeer.

Leerlingen en ouders.

Dit jaar is het aantal leerlingen aanzienlijk gedaald. Het aantal inschrijvingen voor het schooljaar 2017-2018 kwam uit op 178. Tussentijdse instroom leerjaar 2, 3 en 4: 15 leerlingen.

Hierdoor liep het totaal aantal leerlingen (inclusief tussentijdse instroom en exclusief SPO en gedetacheerden) fors terug en bedroeg op 1 oktober 2017: 958.

Het schooladvies van de basisschool is in principe leidend voor de toelating tot onze school. Op onze website: www.sgdeoverlaat.nl staan de verdere criteria van het toelatingsbeleid.

Onze leerlingen komen uit de volgende gemeenten:

• Gemeente Aalburg	10
• Gemeente Geertruidenberg	1
• Gemeente Heusden	406
• Gemeente Loon op Zand	137
• Gemeente 's-Hertogenbosch	2
• Gemeente Tilburg	3
• Gemeente Vught	1
• Gemeente Waalwijk	398

Er zijn in 2017 geen formele klachten ingediend door ouders van leerlingen.

Leerlingen van de Overlaat hebben wederom meegedaan aan diverse wedstrijden zoals de Interscolaire Beroepenwedstrijd Elektro- en Installatietechniek en de VMBO Timmerwedstrijden georganiseerd door 'Bouwmensen' in Rosmalen.

De ouderraad (OR) is vertegenwoordigd in de Medezeggenschapraad (MR) en is actief bijvoorbeeld bij onze Open Dag. Zowel OR als MR worden structureel op de hoogte gehouden van beleidszaken, worden gevraagd om advies en hebben invloed op diverse ontwikkelingen.

Ontwikkelingen.

We willen tevreden leerlingen die we opleiden naar een diploma op maat en waaraan we hoge eisen stellen.

De focus ligt de komende jaren op het realiseren van het volgende:

- het aantal leerlingen dat onvertraagd doorstroomt van onderbouw naar bovenbouw ligt boven het landelijk gemiddelde;
- het aantal leerlingen dat doubleert ligt onder het landelijk gemiddelde;
- het percentage leerlingen dat een diploma haalt ligt de komende vier jaar op of boven de 95%;
- hoge klanttevredenheid;
- de verdere integratie van de ondersteuning in de lessen;
- ondersteuning (geïntegreerd) op maat aanbieden voor alle leerlingen die een ondersteuningsbehoefte hebben;
- de mogelijkheden van gepersonaliseerd leren en een diploma op maat worden, parallel aan de ontwikkelingen in het land, onderzocht en eventueel benut;
- parallel aan de ontwikkelingen in het land worden de mogelijkheden van een verdere invoering van het gebruik van ICT (methodes, Bring Your Own Device (BYOD), laptops) onderzocht en eventueel benut;
- verdere uitbouw van Talentontwikkeling;
- naast de cognitieve kennis worden onze leerlingen gestimuleerd tot Actief Burgerschap en Sociale Integratie en maken ze kennis met de achtergronden en culturen van hun leeftijdsgenoten. Als onderdeel van deze regio worden onze leerlingen betrokken bij de samenleving.

Onderwijs.

Door de komst van meerdere nieuwe collega's binnen de praktijkafdelingen is er stabiliteit gerealiseerd en is er ruimte voor meer ontwikkeling.

In 2017 is dan ook heel hard gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de nieuwe profielen Techniek, Zorg & Welzijn en Economie.

Binnen deze profielen verzorgt de Overlaat het volgende aanbod: Bouwen, Wonen en Interieur (BWI), Produceren, Installeren en Energie (PIE), Mobiliteit en Transport (M&T), Zorg en Welzijn (Z&W), Economie en Ondernemen (E&O), Horeca, Bakkerij en Recreatie (HB&R) en Dienstverlening en Producten (D&P).

Voor de Gemengde / Theoretische Leerweg zijn we in 2015 gestart met een Technologische route, de TechMavo. Ook dit programma is verder in ontwikkeling.

Ontwikkelingen.

Er is, in het kader van onderwijs op maat en Talentontwikkeling, een begin gemaakt met een aanpassing van het curriculum 2022. De mogelijkheid wordt gecreëerd voor leerlingen om een of meerdere vakken op een hoger niveau te volgen en af te sluiten via maatwerkuren en keuzewerktijd. Voor de onderbouw worden de volgende talentprogramma's ontwikkeld: Sports-academy (opvolger van de sportklas), Arts-academy (dans, zang, theater en meer), Business-academy (ondernemerschap) en Tech-academy (alle techniekvormen).

In de bovenbouw zullen de volgende twee talentprogramma's worden aangeboden: TechMavo en Cambridge Engels. En er zal meer ruimte gecreëerd worden voor Burgerschap.

Dit alles zal vanaf het schooljaar 2018 – 2019 gestalte gaan krijgen

Kwaliteitszorg

De examenresultaten 2017 waren wederom zeer goed.

Bij de Basisberoepsgerichte Leerweg was een slagingspercentage van 99%. Bij de Kaderberoepsgerichte Leerweg was dat 98% en bij de Gemengd/Theoretische Leerweg was het 95%. Hiermee hebben we ruimschoots voldaan aan de doelstelling uit het Schoolplan om minimaal 95% geslaagden te hebben. De slagingspercentages voor de diverse leerwegen waren de afgelopen jaren als volgt:

Leerweg	2017	2016	2015
Basisberoeps	99%	98%	95%
Kaderberoeps	98%	96%	97%
Theoretisch	95%	98%	90%
Gemengd	95%	98%	96%
Totaal gemiddeld	98%	97%	95%

Vooruitlopend op het nieuwe onderzoekskader van de inspectie analyseren we al enkele jaren onze onderwijskwaliteit. Hierdoor zijn we in staat de kwaliteit te bewaken en daar waar nodig bij te sturen op verbeterpotentieel. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een beoordeling "GOED" van de domeinen: Onderwijsresultaten, Onderwijsproces en Kwaliteitszorg en Ambitie.

Met dit fraaie resultaat is de Overlaet toegelaten tot het traject: Predicaat Excellente Scholen 2017". De combinatie Handelingsgericht werken (HGW) en Opbrengstgericht werken (OGW) is daarbij ons speerpunt. De uitslag van het predicaat Excellente Scholen wordt in januari 2019 bekendgemaakt.

Het analyseren van de resultaten, het optimaliseren van het vakwerkplan en het PTA en het onderzoeken van de toetsen blijven de komende jaren onderwerp van repeterende gesprekken zowel binnen de vakgroepen als door de vakgroepvoorzitters met het management en de kwaliteitsmedewerkster.

Ontwikkelingen.

We willen de hoogst mogelijke kwaliteit van alle beleidsonderdelen met een cyclische bewaking en borging dat moet leiden tot een excellente school.

Een onderzoekende en analytische kijk op de processen en de uitkomsten binnen onze organisatie is nodig om van goed naar beter te komen.

De focus ligt de komende jaren op:

- verdere verankering cyclische kwaliteitsbewaking op het gebied van het personeelsbeleid, de resultaten, het onderwijsproces, het onderwijsklimaat, het pedagogisch-didactisch handelen, het veiligheidsbeleid.

De kwaliteitskalender die voor het management in 2016 is opgesteld, wordt jaarlijks bijgesteld.

Gebouwen en materieel.

Er is een nieuwe Risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) gedaan. Daarnaast is het gehele ARBO-beleid onder de loep genomen en daar waar nodig aangepast.

De voorbereidingen voor 'vernieuwbouw' onder de naam project '*Gebouw 2055*' zijn na enige vertraging opnieuw ter hand genomen. De vertraging werd veroorzaakt door het onoverbrugbare verschil tussen het beschikbare budget en de oorspronkelijke plannen. Uiteindelijk heeft het bestuur besloten dat, gelet op de risico's, het budget binnen de beschikbare middelen uit de reserves (middelen doordecentralisatie en groot onderhoud) moet worden blijven en dat we in fase 1 ons concentreren op Gebouw B (Theoriegebouw). In fase 2 zullen de beide praktijkvleugels aangepakt gaan worden.

Ontwikkelingen.

We willen een modern, flexibel, duurzaam, onderhoudsarm, energie-neutraal, comfortabel onderwijsgebouw met een gezond binnenklimaat en een kleurige, vriendelijke uitstraling.

Om dit te realiseren zijn we gestart met het project '*Gebouw 2055*'. Dit wordt een plan voor de vernieuwbouw van het gebouw (binnen en buiten met uitzondering van de sporthal) op het gebied van o.a. energiebeheersing, luchtkwaliteit, isolatie, onderhoud en uitstraling. De verwachting is dat dit plan vanaf medio 2018 vorm zal gaan krijgen.

Ontwikkelingen

De financiële positie van de Overlaet is solide en gezond, maar door de volgende ontwikkelingen voorzien we de noodzaak tot bezuinigingen. Het aantal inschrijvingen was teleurstellend laag en het aantal leerlingen met een LWOO-indicatie kromp met 106. Als gevolg hiervan zal de begroting 2018 een fors negatief resultaat laten zien.

De andere risico's zijn de krimp in de regio en de onduidelijkheid ten aanzien van de financiering van Passend Onderwijs en het LWO. Over de laatste zijn we nog steeds met het Samenwerkingsverband in gesprek.

Het project '*Gebouw 2055*' wordt een plan voor de vernieuwbouw van het gebouw B (theoriegebouw) op het gebied van o.a. energiebeheersing, luchtkwaliteit, isolatie, onderhoud en uitstraling. De verwachting is dat dit plan vanaf medio 2018 vorm zal krijgen.

Feiten en cijfers

Aantal personeelsleden	2014	2015	2016	2017
Directie/bestuur	3	4	3	3
O.P.	100	115	109	101
O.O.P.	39	34	39	35
Totaal	142	153	151	139
Leerlingenaantallen				
Basisberoeps	364	345	331	293
Kaderberoeps	424	443	439	403
MAVO (G/T)	258	264	270	257
Totaal	1046	1052	1.040	958
Slagingspercentage				
Basis	95.3%	94.9%	98%	99%
Kader	96.6%	96.6%	96%	98%
Mavo	94.7%	94.4%	98%	95%
IDU gegevens				
Leerl. teldatum T-1	985	1.046	1.052	1040
Tussentijdse uitstr.	15	16	4	8
Tussentijdse instr.	5	5	4	2
Nieuwe leerl. LJ 1	260	252	222	176
Nieuwe leer.ov. leerj.	11	10	22	19
Examenuitstroom	200	245	238	261
Leerl. teldatum T	1.046	1.052	1.040	958
Examenresultaten ¹				
Basis	6.6	6.5	6.7	6,6
Kader	6.1	6.7	6.2	6,1
Mavo (G/T)	6.5	6.3	6.5	6,5
Financiën				
Totaal baten	10.340.176	11.398.720	11.338.339	11.267.059
Totaal lasten	10.076.143	10.668.965	10.836.428	11.000.088
¹ gemiddeld cijfer per leerweg voor alle vakken				

*Personeel op de loonlijst → exclusief uitzend – inleen en detacheringen e.d.

Financieel.

Dit hoofdstuk bevat een beknopt overzicht van de belangrijkste financiële gegevens van het jaar 2017. In de jaarrekening vindt u alle gegevens die conform de voorschriften van onderwijsinstellingen moeten worden verantwoord.

Wij hebben een gezonde financiële huishouding maar voorzien dat bezuinigingen noodzakelijk zijn. Het aantal leerlingen met een LWOO-indicatie is gedaald met 106 leerlingen.

Het financieel beleid is primair gericht op het investeren in kwalitatief goed onderwijs, goed personeelsbeleid en een financieel gezonde school. Verdere professionalisering van de financiële huishouding heeft geleid tot intensievere budgetbewaking, vergroting van kwaliteit van de tussentijdse informatievoorziening en aanpassing van een aantal procedures aangaande interne beheersing.

Het Scholingsbudget wordt elk jaar volledig ingezet. Daarnaast worden de middelen van de Prestatiebox gebruikt om een volwaardig en ambitieus scholingsprogramma (de Overlaat-academie) samen te stellen ter bevordering van de professionaliteit en deskundigheid van het personeel.

De positie van onderwijsinstructeurs is vaak diffuus te noemen. Het zijn geen bevoegde docenten maar doen vaak wel werkzaamheden die sterk gerelateerd zijn aan het docentschap. Om de instructeurs te belonen voor hun buitengewone inzet en betrokkenheid is, bij wijze van proef, een beloningssysteem opgesteld om een financiële impuls te kunnen geven. In 2015 hebben alle instructeurs een extra beloning mogen ontvangen. Het systeem is begin 2016 geëvalueerd en gecontinueerd. Ook in 2017 hebben de instructeurs deze extra beloning mogen ontvangen.

De begroting 2017 liet een positief brutoresultaat zien van € 326.971,-

De jaarrekening 2017 laat een resultaat zien van € 266.971,=

Het verschil (-€ 60.000,=) tussen de realisatie en de begroting wordt met name veroorzaakt door:

Baten:

Hogere baten a.g.v. aanpassing vergoedingsbedragen	202.911
Lagere overige baten	-121.893

Lasten:

Hogere personeelslasten	-71.803
Hogere afschrijvingslasten	-25.662
Lagere huisvestingslasten	19.030
Hogere overige lasten	-34.412
Lagere financiële baten en lasten	-28.171
	-60.000

Het resultaat is volgens het voorstel in de jaarrekening afgeboekt van dan wel toegevoegd aan de verschillende reserves binnen het eigen vermogen.

Een nadere toelichting op deze verschillen vindt u verder in dit jaarverslag.

Ontwikkelingen / Risico-analyse

De financiële positie van de Overlaat is solide en gezond. Om de financiële huishouding en verantwoording naar een hoger plan te tillen is zowel de begroting 2017 als de meerjarenbegroting beleidsrijker opgesteld.

Risico's liggen in de onvoorspelbare leerlingenstromingen terwijl de regio een lichte krimp laat zien de komende jaren.

De financiering vanuit het SWV ten aanzien van Passend Onderwijs en het LWO is voor de aangesloten scholen nog steeds onduidelijk. Hierover zijn we met het Samenwerkingsverband in onderhandeling.

Overige risico-factoren die genoemd zijn in de risico-analyse zijn:

- * Verbouwingsplannen:
Het project 'Gebouw 2055' wordt een plan voor de vernieuwbouw van het gebouw (binnen en buiten met uitzondering van de sporthal) op het gebied van o.a. energiebeheersing, luchtkwaliteit, isolatie, onderhoud en uitstraling. De verwachting is dat dit plan medio 2018 vorm zal krijgen.
- * Ziekteverzuim

In 2017 heeft onze accountantsdienst een risicoanalyse gemaakt welke gekoppeld werd aan een nieuwe meerjarenbegroting. Ons risico-profiel wordt als **GEMIDDELD/HOOG** ingeschat.

Vorderingen en schulden op verbonden partijen

Als verbonden partij staat geregistreerd "Steunstichting SG de Overlaat". In model E is het vermogen en het resultaat van deze stichting over 2017 opgenomen..

Tussen de Stg. Samenwerkingsschool "de Overlaat" en de Steunstichting Sg de Overlaat bestaat een rekeningcourant die ultimo 2017 voor wat betreft de Stg. Samenwerkingsschool de Overlaat op nihil staat. Uiteraard is dit bij het financieel overzicht van de Steunstichting ook zo weergegeven.

In 2017 is de stichting "Vrienden van de Overlaat" opgericht. Ook deze stichting is met zijn gegevens opgenomen in model E. Verdere tekst en uitleg over deze nieuwe stichting vindt u elders in dit jaarverslag.

Regeling beleggen en belenen

Zoals reeds eerder aangegeven wordt het steeds moeilijker (rekening houdende met de regeling beleggen en belenen en het daaraan gekoppelde treasurystatuut om de beleggingsportefeuilles aan te blijven vullen met goed renderende producten.

Reeds vroeg in het jaar 2015 was er sprake van dat de regeling beleggen en belenen qua rating aangepast zou worden, zodat meer producten voor aanschaf in aanmerking zouden komen. In de loop van 2016 is deze nieuwe regeling verschenen en is ons treasurystatuut hierop aangepast.

Gezien de rendementen zijn in 2015 en in 2016 alle portefeuilles opgeheven.

De Code Goed Onderwijsbestuur

De stichting Samenwerkingsschool de Overlaat wordt bestuurd door een College van Bestuur (CvB) bestaande uit één natuurlijk persoon, hierna te noemen: "de bestuurder".

De bestuurder is verantwoordelijk voor het bepalen en uitvoeren van het beleid. De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid.

Beide organen onderschrijven de Code Goed Onderwijsbestuur en in 2017 is aan de zes lidmaatschapseisen voldaan.

De bestuurder heeft geen, al dan niet betaalde, nevenfuncties.

De bestuurder zal de gevraagde zaken publiceren, indien dit al niet gebeurd, op de website. De Statuten en reglementen zijn begin 2016 gepubliceerd op de nieuwe website van de Overlaet. De Interne gedragscodes worden herschreven naar de gevraagde Integriteitscode en het Professioneel Statuut en zijn voor de zomer van 2016 gepubliceerd. De aanwezige klachtenregeling is aangepast aan de eisen en een Klokkenluidersregeling zal na goedkeuring door de MR worden geïntroduceerd en gepubliceerd.

De horizontale dialoog vindt structureel meerdere malen per jaar plaats met de Medezeggenschapsraad, de Ouderraad en de Leerlingenraad. Ook is er regelmatig overleg met de diverse gemeenten in bijvoorbeeld de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) en OOGO, het Samenwerkingsverband en met de collega-scholen bijvoorbeeld bij het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO).

In 2017 is de stichting "Vrienden van de Overlaet" opgericht voor een nog intensievere dialoog met het bedrijfsleven.

De bestuurder en de RvT voeren, ter evaluatie van het functioneren van het bestuur, een functioneringsgesprek en een beoordelingsgesprek aan de hand van een jaarlijks bijgestelde managementcontract (MACON).

Over de overige drie lidmaatschapseisen wordt verantwoording afgelegd in het verslag van de RvT.

KENGETALLEN

Alle hieronder genoemde kengetallen worden extreem positief beïnvloed door de middelen vanuit de doordecentralisatieovereenkomst die worden gereserveerd voor huisvesting. Zonder deze middelen vallen de kengetallen binnen de normen zoals door het ministerie wordt aangegeven.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorzienbare tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie: het eigen vermogen minus de materiële vaste activa, uitgedrukt in een percentage van de rijksbijdrage OC&W/EZ.

De Overlaet heeft op basis van een analyse een gemiddeld risicoprofiel. Benchmarking leert dat bij dit profiel een weerstandsvermogen (vrij besteedbaar eigen vermogen afgezet tegen totale inkomsten) van 10 tot 15% wenselijk is om de risico's te dekken.

	2016	2017
Weerstandsvermogen ultimo	39,07	39,32

De stijging van het weerstandsvermogen is het gevolg van het positieve resultaat 2017.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw.

Definitie: eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

	2016	2017
Solvabiliteit ultimo	82,49	84,09

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

	2016	2017
Liquiditeit ultimo	3,32	3,82

De stijging van onze liquiditeit is het gevolg van het resultaat 2017 en de daling van de kortlopende schulden

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief rentebaten)

	2016	2017
Rentabiliteit	4,43	2,37

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is. Dit om te signaleren of onderwijsinstellingen misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

Definitie: De activazijde van de balans minus de materiële activa betreffende onroerende goederen gedeeld door de totale baten. (incl. rentebaten)

De kapitalisatiefactor wordt gehanteerd in het onderwijs en signaleert of een onderwijsinstelling zijn kapitaal al dan niet efficiënt benut. De kapitalisatiefactor wordt berekend door het balanstotaal te verminderen met de investeringen in gebouwen en deze te delen door de totale baten. Als signaleringsgrens wordt hierbij voor kleine schoolbesturen (inkomsten minder dan 12 miljoen) 60% aangehouden. Als gevolg van de doordecentralisatiegelden die worden ontvangen van de Gemeente Waalwijk t.b.v. het realiseren van nieuwbouw en die worden gereserveerd in de reserve huisvesting wordt het balanstotaal jaarlijks hoger. Hierdoor stijgt de kapitalisatiefactor oneigenlijk. Ten einde deze ontwikkeling te verklaren onderstaand de berekening van de kapitalisatiefactor met en zonder reserve huisvesting.

	2016	2017
Kapitalisatiefactor ultimo	72,58%	76,83%

Zonder de doordecentralisatie-overeenkomst zou de kapitalisatiefactor er als volgt hebben uitgezien:

	2016	2017
Kapitalisatiefactor ultimo	26,83%	27,57%

Toelichting kengetallen

De kengetallen van de personele bezetting in Fte zijn gebaseerd op het aantal te verwachten leerlingen volgens de meerjarenraming. Deze gegevens zijn op hun beurt ontleend aan de bevolkingsopbouw van de gemeentes uit ons voedingsgebied en het huidige belangstellingspercentage.

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een verwachte krimp in het totale leerlingenaantal in deze regio. De meerjarenraming is hierop aangepast. Overigens de ontwikkelingen en onduidelijkheden op het gebied van financieringsstromen (zie ook paragraaf 5.5) maken dat een meerjarenbegroting een solide beeld kan laten zien van maximaal 2 jaar.

In 2014 is een compleet nieuw digitaal netwerk (draad en draadloos) aangelegd. In 2015 is de verbouwing van de sporthal gerealiseerd. Voor de langere termijn zullen plannen worden ontwikkeld voor het duurzaam gereed maken van het gebouw voor de komende twintig jaar.

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.

De financiële afdeling (FA) van de Overlaat is in 2013 versterkt door de inbreng van een controllerfunctie vanuit onze partner in de salarisadministratie SKVOB.

De procedures rond inkoop en budgetbeheer zijn aangescherpt. De komende jaren zullen de systemen en procedures van onze FA geïntegreerd worden met die van de SKVOB waarbij belangrijke vooruitgang zal worden geboekt op het gebied van automatisering en efficiëntie.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste risico's en onzekerheden voor onze school zijn:

- Ontwikkeling van het leerlingenaantal
- Onduidelijkheid aangaande de financieringsstromen
- Overheidsbeleid
- Voorgenomen investeringen

Gelet op de wijzigende omstandigheden is in 2017 opnieuw door onze huidige accountantsdienst een nieuwe risicoanalyse opgesteld.

De ontwikkelingen en onduidelijkheden op het gebied van financieringsstromen maken dat een meerjarenbegroting een solide beeld kan laten zien van maximaal 2 jaar. Het ontwikkelen van een strategisch meerjarenbeleid wordt daardoor minder betrouwbaar.

De onduidelijkheid ten aanzien van de financiering van Passend Onderwijs en het LWO zijn de andere risico's voor de Overlaat waarbij continuering van ons constructief overleg met de partners in het samenwerkingsverband cruciaal blijft.

In 2018 zal onze risicoanalyse intern bijgesteld worden. Om de 3 jaar wordt deze door een externe instantie opnieuw opgesteld.

Hoe proberen wij de genoemde risico's te beheersen:

Ontwikkeling van het leerlingenaantal

Wij houden in onze meerjarenraming rekening met krimp tot 225 nieuwe leerlingen. Dit lijkt ons een reëel aantal. Daarnaast constateren wij een terugloop in de verhouding LWO t.o.v. de totale populatie. Wij houden ook hier rekening met een daling tot een niveau van 25% i.p.v. de huidige ruime 50%

Onduidelijkheid aangaande de financieringsstromen

Nog steeds bestaat er de nodige onduidelijkheid over de financieringsstromen die mogelijk gaan veranderen als gevolg van de invoering van Passend Onderwijs. Vooralsnog krijgen wij onze LWO-vergoeding rechtstreeks van het Ministerie, maar in 2019 zouden deze gelden dus moeten komen via het Samenwerkingsverband. Met alle betrokken partners wordt druk overleg gevoerd om duidelijkheid te krijgen over de vergoedingen die wij de komende jaren via het samenwerkingsverband zullen ontvangen.

Overheidsbeleid

Wettelijke maatregelen zoals de flex-wet en de stijgende kosten van ontslaguitkeringen hebben ons genoodzaakt hiervoor de nodige voorzieningen in het leven te roepen.

Voorgenomen verbouwingen

Zoals eerder aangegeven in het bestuursverslag zijn er plannen om ons gebouw grondig te gaan aanpassen. Dit plan wordt "gebouw 2055" genoemd. Momenteel verkeren we in de voorfase, waarin onderzoek wordt gepleegd naar de mogelijkheden en de financiering van deze plannen. In de loop van 2018 zal er meer duidelijkheid hieromtrent komen. Als wij een duidelijker beeld hebben van deze definitieve verbouwingsplannen zullen de financiële gegevens verwerkt worden in de begroting en de meerjarenraming.

Rapportage toezichthoudend orgaan

In 2017 deden zich verschillende mutaties voor in de samenstelling van de Raad van Toezicht (RvT) en werden er 6 reguliere vergaderingen gehouden. De Auditcommissie, welke bestaat uit drie leden van de RvT, die het bestuur adviseert op het gebied van financiën en voorwerk verricht voor de RvT ten aanzien van bijvoorbeeld de begroting en de jaarrekening, werkt naar behoren. Zie hiervoor ook het verslag van de Raad van Toezicht op pagina 4.

Continuïteitsparagraaf

Kengetallen

Kengetal	2017	Prognose 2018 (T+1)	Prognose 2019 (T+2)	Prognose 2020 (T+3)	Prognose 2021 (T+4)	Prognose 2022 (T+5)
Personele bezetting in FTE (peildatum: 31 december):	121	117	112	108	109	109
- Management/Directie	3	3	3	3	3	3
- Onderwijzend Personeel	95	92	88	84	85	85
- Overige medewerkers	23	22	21	21	21	21
Leerlingenaantallen T-1 (peildatum: 1 oktober)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
vwo/avo/vbo 1 + 2 (excl. LWOO)	244	290	300	300	300	300
vwo/avo 3 t/m 6	5	5	5	5	5	5
theoretische leerweg 3 en 4 lwoo	0	0	0	0	0	0
gemengde leerweg 3 en 4 lwoo	17	17	17	17	17	17
mavo/vbo/gemengde leerweg 3 en 4;isp alle	123	108	93	106	106	106
vbo 3 + 4 groep 4 van de Regeling	199	182	170	203	214	214
vbo 3 + 4 groep 4 lwoo v.d. Regeling	208	188	128	89	126	126
lwoo 1 + 2	162	123	160	160	160	160
totaal:	958	913	873	880	928	928

Een meerjarenbeleidsplan maken is lastig door het constant veranderende overheidsbeleid en door de sterk afwijkende leerlingenstromen uit de meerjarenbegroting. Hierbij is uitgegaan van een aanmelding van 225 leerlingen voor leerjaar 1 en een tussentijdse instroom van 15 leerlingen in leerjaar 2 en 3. Tevens houden wij rekening met een lager aandeel LWOO leerlingen. Momenteel is dit nog rond de 40%, maar wij houden er dus rekening mee dat dit zal dalen naar ongeveer 25% als gevolg van gewijzigde voorwaarden voor de indicatie . Met name de daling van het aantal LWOO-leerlingen heeft grote invloed op de financiën van onze school.

Balans

	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Activa						
materiële vaste activa	4.528.779	9.629.312	9.011.118	8.411.132	7.861.687	7.312.242
Vorraden	20.039	20.039	20.039	20.039	20.039	20.039
Vorderingen	255.790	255.790	255.790	255.790	255.790	255.790
Liquide middelen	6.759.876	1.178.132	1.290.701	1.824.953	2.308.664	2.792.375
	<u>11.564.485</u>	<u>11.083.273</u>	<u>10.577.648</u>	<u>10.511.914</u>	<u>10.446.180</u>	<u>10.380.446</u>
Passiva						
Eigen vermogen	8.592.133	8.296.687	7.971.796	8.086.796	8.201.796	8.316.796
Voorzieningen	1.132.014	1.054.514	977.014	899.514	822.014	744.514
Kortlopende schulden	1.840.339	1.732.072	1.628.838	1.525.604	1.422.370	1.319.136
	<u>11.564.485</u>	<u>11.083.273</u>	<u>10.577.648</u>	<u>10.511.914</u>	<u>10.446.180</u>	<u>10.380.446</u>

In bovenstaand schema zijn de volgende mutaties verwerkt:

Materiële vaste activa	Investering van 2018 en de afschrijvingslasten van de verschillende jaren.
Liquide middelen	Activering van de verbouwing, mutaties voorzieningen, mutaties resultaat
Eigen vermogen	Mutaties resultaat, afschrijvingen en vrijval schulden
Voorzieningen	Mutaties personele fricties
Kortlopende schulden	Vrijval overlopende passiva

Raming van baten en lasten

BATEN	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rijksbijdrage	10.334.290	9.445.248	8.869.809	8.337.289	8.370.432	8.370.432
Overige overheidssubsidies en subsidies	526.146	564.744	570.168	575.592	581.016	581.016
Overige baten	399.793	410.250	407.420	405.339	404.287	404.287
TOTAAL BATEN	11.260.230	10.420.242	9.847.397	9.318.220	9.355.735	9.355.735
LASTEN	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Personeelslasten	8.749.270	8.542.367	7.799.033	6.979.576	7.079.588	7.079.588
Afschrijvingen	441.438	450.000	618.194	599.986	549.445	549.445
Huisvestingslasten	567.670	581.045	580.700	505.700	505.700	505.700
Overige lasten	1.241.710	1.202.825	1.178.341	1.121.938	1.109.982	1.109.982
TOTAAL LASTEN	11.000.088	10.776.237	10.176.268	9.207.200	9.244.715	9.244.715
Saldo baten en lasten	260.142	-355.995	-328.871	111.020	111.020	111.020
Financiële baten en lasten	6.829	4.985	3.980	3.980	3.980	3.980
TOTAAL RESULTAAT	266.971	-351.010	-324.891	115.000	115.000	115.000
Verhouding personele lasten t.o.v. rijksbijdrage				78,31%	79,09%	79,09%

Bovenstaande gegevens zijn ontleend aan de eerder in februari 2018 door de Raad van Toezicht vastgestelde meerjarenraming 2017 - 2021 (op basis van 225 aanmeldingen)

Deze meerjarenraming liet cijfers zien, die ons noodzaakten om met onmiddellijke ingang in te grijpen op met name de personele bezetting en lasten. Dit zal vooral gevolgen hebben voor de periode augustus tot en met december 2018.

Als uitgangspunt hebben wij gekozen voor het volgende:

- * In 2018 en 2019 worden maatregelen genomen vooral op het personele vlak om deze terug te brengen naar normale verhoudingen.
- * Vanaf 2019 moeten wij dan in staat zijn te werken met een sluitende dan wel positieve begroting.

De gevolgen van dit ingrijpen zijn nu verwerkt in de meerjarenraming zoals hierboven weergegeven en goedgekeurd door de RvT in de vergadering van juni 2018.

Tussentijdse rapportages (softclose per 30 april 2017 en 31 augustus 2017)

Softclose d.d. 30 april 2017

Bij de softclose van 30 april 2017 hebben wij bewust nog geen verwachting einde kalenderjaar opgenomen. Ervaring uit voorgaande jaren leert dat dit niet echt zinvol is, omdat 1 augustus er een nieuw schooljaar begint en de gegevens van het leerlingenaantal en de daarmee gepaard gaande formatie ten tijde van de opstelling nog niet bekend of doorgerekend is.

Wel was al bekend dat de aanmeldingen ver beneden de verwachtingen waren (175 aanmeldingen i.p.v. de verwachting van 225). Naar alle waarschijnlijkheid zouden wij gaan dalen tot een niveau van 950 tot 960 leerlingen, ook al vanwege de grote uitstroom van onze 4e jaars leerlingen (ongeveer 280 leerlingen)

Wel liet de softclose een positief resultaat zien tussen de werkelijke baten en lasten in vergelijking met de voortschrijdende begroting.

Softclose d.d. 31 augustus 2017

Bij de softclose van 31 augustus 2017 spraken wij over een verdere verwachte verhoging van het eindresultaat 2017 van € 326.971,= naar € 641.856,=. Verschil van ruim € 300.000,=.

Deze verwachting was gebaseerd op de bijstelling van de GPL die ons ongeveer € 200.000,= extra zou moeten opleveren aan de batenkant en een verlaging van de personele lasten door diverse bezuinigingen vanaf 1 augustus 2017 met ruim € 100.000,=

Jaarrekening

Balans per 31-12-2017 (na resultaatsbestemming)

1 Activa		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
Vaste Activa			
1.2	Materiële vaste activa	4.528.779	4.652.260
1.3	Financiële vaste activa	0	0
Totaal vaste activa		4.528.779	4.652.260
Vlottende activa			
1.4	Vorraden	20.039	19.607
1.5	Vorderingen	255.790	680.761
1.7	Liquide middelen	6.759.876	5.784.808
Totaal vlottende activa		7.035.706	6.485.176
Totaal activa		11.564.485	11.137.436
2 Passiva		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
2.1	Eigen vermogen	8.592.133	8.325.136
2.2	Voorzieningen	1.132.014	862.241
2.4	Kortlopende schulden	1.840.339	1.950.059
Totaal passiva		11.564.485	11.137.436

Staat v. Baten en Lasten

Baten		2017	Begroot	2016
		EUR	2017	EUR
			EUR	
3.1	Rijksbijdragen	10.334.290	10.131.379	10.156.688
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige eenheden	526.146	549.840	546.089
3.5	Overige baten	399.793	497.993	509.816
Totaal Baten		11.260.230	11.179.212	11.212.593
Lasten		2.017	Begroot	2016
		EUR	2017	EUR
			EUR	
4.1	Personeelslasten	8.749.270	8.677.467	8.611.284
4.2	Afschrijvingen	441.438	415.776	404.954
4.3	Huisvestingslasten	567.670	586.700	567.413
4.4	Overige lasten	1.241.710	1.207.298	1.252.778
Totaal Lasten		11.000.088	10.887.241	10.836.428
Saldo Baten en Lasten		260.142	291.971	376.164
5	Financiële baten en lasten	6.829	35.000	125.746
Resultaat		266.971	326.971	501.910

Kasstroomoverzicht

	2017 EUR	2016 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	260.142	376.164
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	373.501	404.954
Mutaties voorzieningen	269.773	182.045
Verandering in vlottende middelen:		
Vorraden	-432	-7.048
Vorderingen	424.971	-413.295
Schulden	-109.695	-224.945
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.218.259	317.875
Ontvangen interest	6.849	129.503
Betaalde interest	-20	-3.757
	6.829	125.746
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.225.088	443.620
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-376.092	-523.554
Desinvesterings in materiële vaste activa	126.072	0
Overige inv. in financiële vaste activa	0	998.679
Totaal kasstroom uit investeringensactiviteiten	-250.020	475.124
Mutatie liquide middelen	975.068	918.744
Mutatie liquide middelen:		
* Stand 31 december	6.759.876	5.784.808
* Stand 1 januari	5.784.808	4.866.064
	975.068	918.744

Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Samenwerkingsschool 'de Overlaat' te Waalwijk bestaan uit het geven van Voortgezet Onderwijs overeenkomstig de wettelijke voorschriften. De grondslag van de stichting is "Algemeen Bijzonder", "Rooms Katholiek" en "Protestants Christelijk". De stichting heeft daarbij een brede maatschappelijke functie.

Naast het verzorgen van Voortgezet onderwijs verzorgt de Stichting cursussen aan volwassenen in de vorm van contractactiviteiten.

De cursussen die gegeven worden zijn:

- * Lascursussen onder toezicht van het Nederlands Instituut voor Lastechniek en dit volgens 4 disciplines en 4 niveau's
- * Korte cursussen op het gebied van tekeningelezen
- * Korte cursussen op het gebied van 3D tekenen (SolidWorks)
- * Lascursussen voor hobbyisten

Verbonden partijen

De Steunstichting Scholengemeenschap De Overlaat, Stichting SWV zijn aan te merken als verbonden partij. Bij deze stichtingen is geen sprake van beleidsbepalende invloed door Stichting Samenwerkingsschool "de Overlaat". Consolidatie heeft om deze reden evenals voorgaande jaren niet plaatsgevonden.

De stichting "Vrienden van de Overlaat" die de samenwerking bevordert tussen de school en het bedrijfsleven is niet geconsolideerd vanwege de zeer geringe financiële invloed.

Een overzicht van de benodigde toelichting omtrent verbonden partijen is in model E opgenomen.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening over 2017 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is Richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in euro's.

Financiële instrumenten

Algemeen

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstellen aan renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De stichting handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de stichting verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de kredietrisico's en marktrisico's.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van in gebruikname.

De bestede subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Aankleding gebouwen:	2,5 % van de aanschafwaarde
Verbouwingen	3,3 - 5 % van de aanschafwaarde
Schoolmeubilair	6,6 % van de aanschafwaarde
Kantoormeubilair	6,6 % van de aanschafwaarde
Machines en gereedschap	5 - 33 % van de aanschafwaarde
Computers	20 - 33 % van de aanschafwaarde
Software	20 % van de aanschafwaarde

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen obligaties, die eveneens niet behoren tot een handelsportefeuille (en die worden aangehouden tot het einde van de looptijd) worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Vorraden

Vorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De stichting betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand van ultimo december 2017 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 104,4% (bron: website www.abp.nl). De Overlaet heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Overlaet heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening voor personele fricties

Voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot doorbetaling van de lonen en salarissen van het per balansdatum naar verwachting voor langere tijd voor een ex-werknemer is een voorziening gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag. De aan deze ex-werknemers betaalde bedragen worden ten laste van deze voorziening gebracht. Deze voorziening is gewaardeerd op contante waarde.

Uitgestelde beloningen

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De bestede subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepasseiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Opbrengstverantwoording algemeen

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord

SUBSIDIES

Rijksbijdrage

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baat in de staat van baten en lasten.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen/waarvan de opbrengsten zijn gederfd/waarvan het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Ouderbijdrage

De ouderbijdrage wordt gewaardeerd tegen de verwachte ontvangst van de bijdrage van de ouders/verzorgers van een schooljaar die bestaat uit de reguliere bijdrage t.b.v. activiteiten voor de leerlingen. Uit deze post vindt er bij de werkelijke activiteit een vrijval plaats ten gunste van de betreffende activiteit uit deze ouderbijdrage in de exploitatierekening. Dit is gebaseerd op het werkelijke aantal leerlingen maal de werkelijke kosten van de betreffende activiteit.

BEDRIJFSLASTEN

Personele kosten:

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers

Alle overige bedrijfskosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen ontvangen (te ontvangen) en betaalde (te betalen) rente in de verslagperiode

Resultaatsbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Het resultaat wordt bepaald door het verschil tussen baten en lasten.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

2. TOELICHTING OP DE AFZONDERLIJKE POSTEN VAN DE BALANS

1. ACTIVA

1.2 Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen 31-12-2017 EUR	In uitvoering 31-12-2017 EUR	Inventaris en apparatuur 31-12-2017 EUR	Totaal 31-12-2017 EUR
Cumulatieve aanschafwaarde 31-12-2016	4.888.985	18.317	3.965.218	8.872.520
Cumulatieve afschrijving 31-12-2016	1.797.037	0	2.423.223	4.220.260
Boekwaarde 31-12-2016	3.091.948	18.317	1.541.995	4.652.260
Investerings 2017	5.500	72.615	297.977	376.092
Desinvesteringen 2017	0	0	126.072	126.072
Afschrijvingen 2017	189.217	0	184.284	373.501
Correctie cumulatieve aanschaf	0	0	0	0
Correctie cumulatieve afschrijving	0	0	0	0
Cumulatieve aanschafwaarde 31-12-2017	4.894.485	90.932	4.137.123	9.122.540
Cumulatieve afschrijving 31-12-2017	1.986.254	0	2.607.507	4.593.761
Boekwaarde 31-12-2017	2.908.231	90.932	1.529.616	4.528.779

Toelichting op de vaste activa:

Gebouwen:

De gebouwen zijn opgenomen in de balans voor zover het de investeringen betreft die het bestuur hetzij uit eigen middelen of uit gelden afkomstig van OCW/EZ in de afgelopen jaren in het gebouw heeft gedaan. Bij de doordecentralisatie in 2005 is het juridisch en economisch eigenaarschap van het gebouw om niet overgedragen aan het bestuur. De WOZ waarde van het gebouw bedraagt op peildatum 01-01-2017 € 8.585.000,=.

Vorraden & Vorderingen

1.4 Vorraden

		31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
1.4.1	Gebruiksgoederen	20.039	19.607
	Vorraden	<u>20.039</u>	<u>19.607</u>

Uitsplitsing:

1.4.1.1	Verkrijgingsprijs gebruiksgoederen	20.039	19.607
	Gebruiksgoederen	<u>20.039</u>	<u>19.607</u>

1.5 Vorderingen

		31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
1.5.1	Debiteuren	116.688	124.852
1.5.6	Overige overheden	1.310	21.359
1.5.7	Overige vorderingen	13.840	490.501
1.5.8	Overlopende activa	123.952	44.049
	Vorderingen	<u>255.790</u>	<u>680.761</u>

Uitsplitsing:

1.5.7.1	Personeel	0	0
1.5.7.2	Overige	13.840	490.501
	Overige vorderingen	<u>13.840</u>	<u>490.501</u>
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	123.952	44.049
	Overlopende activa	<u>123.952</u>	<u>44.049</u>

Toelichting op post 1.5.1.:

De post debiteuren betreft het saldo van de in rekening gebrachte kosten bij leerlingen voor een bedrag van € 25.962,70 en overige debiteuren voor een bedrag van € 90.724,89

Toelichting op post 1.5.6.:

Deze post betreft de afwikkeling doordecentralisatiegelden 2017 van de Gemeente Waalwijk

Toelichting op post 1.5.7.:

Deze post betreft diverse kleine vorderingen.

Liquide middelen

1.7	Liquide middelen	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
1.7.1	Kasmiddelen	489	265
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	6.759.388	5.784.543
	Liquide middelen	6.759.876	5.784.808

De verschillende tegoeden op bank- en girorekeningen zijn als volgt te specificeren:

		31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
Postbank	11.09.527	2.551	58.552
ING	48.45.73.950	2.096.106	99.065
ING	11.21.25.00	0	1.484.864
ING	68.32.73.078	0	1.091.419
ING	Beleggingsrekening	0	1.241.927
ING	65.38.83.315	2.912.599	185.000
Rabobank	16.58.46.801	215.263	107.429
Rabobank	10.18.260.420	1.243.035	1.238.349
Rabobank	16.26.53.638	275.827	274.601
Rabobank	32.03.04.329	8.695	0
ABN-AMRO	44.74.48.854	5.311	3.337
Totaal		6.759.388	5.784.543

Eigen vermogen

2.1 Eigen vermogen

		Stand 31-12-2016 EUR	Resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Stand 31-12-2017 EUR
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	8.325.161	266.971		8.592.132
	Eigen vermogen	8.325.161	266.971	0	8.592.132

Uitsplitsing:

2.1.2.N	Huisvestingsbeleid	5.383.502	281.901		5.665.403
	Personeel	2.462.193	6.719		2.468.912
	Overige	479.466	-21.649		457.817
	Bestemmingsreserve (publiek)	8.325.161	266.971	0	8.592.132

		Stand 31-12-2016 EUR	Resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Stand 31-12-2017 EUR
<u>Specificatie:</u>	Reserve personeel	2.324.852	42.462		2.367.314
	Reserve zorggelden	70.923	59		70.982
	Reserve BAPO	66.418	-35.802		30.616
	Renovatie/nieuwbouw	5.095.013	309.789		5.404.803
	Afschrijving gebouwen	288.488	-27.888		260.600
	Reserve afschr. Pleinen	44.594	-22.009		22.585
	Reserve inventaris	416.350	345		416.695
	Reserve overige afdelingen	18.522	15		18.537
	Bestemmingsreserve (publiek)	8.325.161	266.971	0	8.592.132

Toelichting op het eigen vermogen:

Het eigen vermogen van de stichting bestaat uit de volgende bestemmingsreserves:

- **Reserve personeel** met een eindsaldo per 31-12-2017 van € 2.367.314,=

Deze reserve dient ter dekking van toekomstige personeelskosten. Hierbij moet men denken aan uitbreiding en instandhouding personeelsbestand en ontslag. Tevens zal uit deze reserve een sociaal fonds gevormd worden.

- **Reserve zorggelden** met een eindsaldo per 31-12-2017 van € 70.982,=

Deze reserve is gevormd uit een eenmalige uitkering vanuit het samenwerkingsverband en is gereserveerd voor extra toekomstige uitgaven t.b.v. zorg.

- **Reserve Bapo** met een eindsaldo per 31-12-2017 van € 30.616,=
Deze reserve is afkomstig uit de voormalige voorziening en is bedoeld ter dekking van toekomstige uitgaven van nog gespaarde Bapo-rechten.
- **Reserve renovatie/nieuwbouw** met een eindsaldo per 31-12-2017 van € 5.404.803,=
Deze reserve wordt gevoed door de doordecentralisatiegelden die wij jaarlijks ontvangen van de gemeente Waalwijk. Deze reserve moet ons op lange termijn in staat stellen te voorzien in nieuwbouw en/of grondige renovatie.
- **Reserve afschrijving gebouwen** met een eindsaldo per 31-12-2017 van € 260.600,=
Deze reserve dient ter dekking van afschrijvingslasten van investeringen in gebouwen met uitzondering van de pleinen.
- **Reserve afschrijving pleinen** met een eindsaldo per 31-12-2017 van € 22.585,=
Deze reserve dient ter dekking van afschrijvingslasten van de investering in de pleinen.
- **Reserve inventaris** met een eindsaldo per 31-12-2017 van € 416.695,=
Deze reserve dient ter dekking van afschrijvingslasten van aangeschafte dan wel nog aan te schaffen inventarisartikelen.
- **Overige reserves** met een eindsaldo per 31-12-2017 van € 18.537,=
Deze kleine reserves bestaan vooral uit gelden die door leerlingen opgebouwd zijn uit stagewerkzaamheden e.d. Onttrekkingen bestaan veelal uit extra activiteiten voor leerlingen.

Voorzieningen

2.2 Voorzieningen

	Stand per 31-12-2016	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Stand per 31-12-2017	Kortlopend deel <1 jaar	Langlopend deel >1 jaar
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	366.449	282.443	95.532		553.360	134.360	419.000
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	495.792	102.500	19.637		578.654	0	578.654
Voorzieningen	862.241	384.943	115.169		1.132.014	134.360	997.654

Specificatie

personeelsvoorzieningen:

Jubileumgratificatie	77.241	9.500	9.264		77.476	0	-77.476
Personele fricties	122.192	222.519	86.267		258.444	-80.000	338.444
Spaarverlof persoonlijk budget	167.016	50.424	0		217.440	54.360	163.080
	366.449	282.443	95.532		553.360	-25.640	424.048

Kortlopende schulden

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
2.4.3	Crediteuren	53.444	73.899
2.4.7	Belastingen en premies sociale	338.307	346.245
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	97.635	86.305
2.4.9	Overige kortlopende schulden	115.174	47.567
2.4.10	Overlopende passiva	<u>1.235.778</u>	<u>1.396.044</u>
	Kortlopende schulden	<u>1.840.339</u>	<u>1.950.059</u>
	<u>Uitsplitsing:</u>		
2.4.7.1	Loonheffing	<u>338.307</u>	<u>346.245</u>
2.4.9.2	Overige Overige kortlopende schulden	<u>115.174</u>	<u>47.567</u>
2.4.10.3	Vooruitontvangen investeringsubsidies	880.792	984.026
2.4.10.4	Vooruitontvangen Subs. OC&W/EZ	83.437	144.305
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	250.767	243.074
2.4.10.6	Accountants- en administratiekosten	6.530	8.773
2.4.10.8	Overige Overlopende passiva	<u>14.252</u> <u>1.235.778</u>	<u>15.866</u> <u>1.396.044</u>

Toelichting post 2.4.7

Betreft alleen de verschuldigde loonheffing. Er zijn dus geen premies sociale lasten verschuldigd.

Toelichting post 2.4.10.4

Dit betreft een nog af te wikkelen post studieverlof van mw. C. Janssens (€ 473,76, beschikingsnummer 647034-01) en de diverse posten van de grootboekrekening 259.021 (Transitorische posten t.b.v. de opbrengsten)

Toelichting post 2.4.10.5

Betreft reservering VU

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen.

De school heeft per balansdatum doorlopende rechten en verplichtingen die niet op balans zijn opgenomen. Dit betreft een doorlopende contract met betrekking tot kopieerwerk en het contract inzake levering van schoolboeken.

- * Met Ingang van Juni 2017 is er een nieuw kopieercontract afgesloten met Konica Milnolta voor de duur van 60 maanden en heeft een contractwaarde van € 37.523,71, oftewel ruim € 7.500,= per jaar.
- * Het contract inzake de levering van schoolboeken had een looptijd van drie jaar en eindigde in schooljaar 2014 - 2015. Dit contract werd in 2010 afgesloten met Iddink BV na een Europese aanbesteding. Dit contract kende geen contractwaarde, maar wel de verplichting om lesmateriaal af te nemen bij deze leverancier. Ingaande 1 februari 2015 is voor een periode van 54 maanden dit contract opnieuw Europees aanbesteed en opnieuw gegund aan Iddink.
- * Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van de Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging Voortgezet Onderwijs"(kenmerk: WJZ2005/54063802) toegestaan een vordering op te nemen op het Ministerie van OC&W/EZ. Stichting Samenwerkingsschool "de Overlaat" heeft de keuze gemaakt om geen vordering op te nemen in de balans en deze als niet uit de balans blijvend actief toe te lichten.

De vordering op het Ministerie van OC&W/EZ wordt jaarlijks berekend op maximaal 7,5% van de personele lumpsum van het betreffende jaar (zijnde het betaalritmeverschil).

Voor 2017 zou dit een vordering betreffen van € 615.380,=

- * Als gevolg van onze stijging in het leerlingenaantal waren wij per 1 augustus 2014 genoodzaakt om uit te kijken naar tijdelijke huisvestingsmogelijkheden. Wij hebben hiervoor een drietal noodlokalen laten plaatsen tussen de twee praktijkvleugels. Vooralsnog hebben wij met dit bedrijf een contract voor deze lokalen afgesproken voor de duur van 4 jaar.
- * Al onze kluisjes t.b.v. leerlingen zijn opgenomen in verschillende huurcontracten. De leerlingen betalen voor het gebruik van een kluisje (wat wij verplicht hebben gesteld) een jaarlijkse bijdrage.
- * Voor de lopende ww-uitkeringen en lopende bovenwettelijke uitkeringen is ultimo 2017 een voorziening op de balans opgenomen. Voor de ex-werknemers die ultimo 2017 een ww-uitkering hebben lopen is in de voorziening rekening gehouden met een eventuele bovenwettelijke uitkering in de toekomst.

Inmiddels is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Randstad die met name onze personeelsleden die een bovenwettelijke uitkering genieten gaat begeleiden naar passende arbeid. Dit om de uitkeringskosten proberen te verminderen.

Toelichting op de staat van Baten en Lasten

Hieronder treft u een cijfermatige toelichting aan op de staat van baten en lasten 2017. Voor de inhoudelijke analyse van de afwijkingen tussen realisatie 2017 t.o.v. 2016 en afwijkingen 2017 t.o.v. de begroting verwijzen wij u naar de toelichting op de baten en lasten in deze jaarrekening.

Overheidsbijdragen

3.1 Rijksbijdragen

		2017 EUR	2016 EUR
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EZ	9.556.477	9.392.501
3.1.2	Overige subsidies OCW/EZ	726.147	688.399
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	51.667	75.787
		<u>10.334.290</u>	<u>10.156.688</u>
	<u>Uitsplitsing:</u>		
3.1.1.1	OCW/EZ	9.556.477	9.392.501
	OCW/EZ		
3.1.2.1.1.	Geoormerkte subsidies	25.563	43.274
3.1.2.2.1	Niet-geoormerkte subsidies	628.084	572.625
3.1.2.3.1	Toerekening investeringsubsidies	72.500	72.500
	Overige subsidies OCW/EZ	<u>726.147</u>	<u>688.399</u>

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

		2017 EUR	2016 EUR
3.2.1	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	526.146	546.089
	Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>526.146</u>	<u>546.089</u>

Toelichting post 3.2.1

Deze post betreft de ontvangen gelden van de Gemeente Waalwijk

*	Doordecentralisatievergoeding	<u>526.146</u>	<u>546.089</u>
		<u>526.146</u>	<u>546.089</u>

Toelichting post 3.1.2. Subsidies OC&W/EZ.

Aangaande verantwoording van de prestatieboxmiddelen VO 2017 verwijzen wij u graag naar het bestuursverslag onder het hoofdstuk "Onderwijs", alwaar deze verantwoording is opgenomen.

Overige baten

3.5 Overige baten		2017 EUR	2016 EUR
3.5.1	Verhuur	15.002	14.172
3.5.2	Detachering personeel	14.848	0
3.5.5	Ouderbijdragen	29.599	73.470
3.5.6	Overige	340.344	422.174
	Overige baten	399.793	509.816
3.5.6 Specificatie overige		2017 EUR	2016 EUR
	Overige inkomsten personeel	22.645	38.468
	Overige inkomsten inzake arrangementen	0	15.150
	Detachering leerlingen	78.445	89.085
	Verhuur kluisjes/schoolpasjes	7.778	14.528
	Verkopen magazijn	31.629	35.636
	Verkopen catering	67.199	64.127
	Meerdaagse reizen	15.141	35.339
	Cursusgelden avondopleiding	63.804	64.807
	Vrijval bijdrage Steunstichting	30.734	30.734
	Overige	22.969	34.301
		340.344	422.174

Lasten

4.1 Personeelslasten

		2017 EUR	2016 EUR
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	7.885.465	7.637.391
4.1.2	Overige personele lasten	881.764	1.020.564
4.1.3	Af: uitkeringen UWV	17.959	46.671
	Personeelslasten	<u>8.749.270</u>	<u>8.611.284</u>
	<u>Uitsplitsing:</u>		
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	6.161.617	6.099.341
4.1.1.2	Sociale lasten	825.207	792.845
4.1.1.3	Pensioenpremies	898.641	745.205
	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	<u>7.885.465</u>	<u>7.637.391</u>
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	282.443	181.695
4.1.2.3	Personeel niet in loondienst	248.019	449.510
4.1.2.3	Overig	351.302	389.359
	Overige personele lasten	<u>881.764</u>	<u>1.020.564</u>

Gemiddelde personeelsbezetting

	2017	2016
Personele bezetting in FTE:	115,6	121
- Management/Directie	3	3
- Onderwijzend Personeel	90,6	95
- Overige medewerkers	23	23

4.2 Afschrijvingen

	2017 EUR	2016 EUR
4.2.2	Materiële vaste activa	441.438
	Afschrijvingen	<u>441.438</u>
		<u>404.954</u>

4.3 Huisvestingslasten

	2017 EUR	2016 EUR
4.3.1	Huur	20.820
4.3.2	Verzekeringen	18.370
4.3.3	Onderhoud	22.829
4.3.4	Energie en water	124.739
4.3.5	Schoonmaakkosten	171.945
4.3.6	Heffingen	85.269
		74.812
4.3.8	Dotatie onderhoudsvoorziening	40.945
		39.719
		115.000
	Huisvestingslasten	<u>567.670</u>
		<u>567.413</u>

4.4 Overige lasten

		2017 EUR	2016 EUR
4.4.1	Administratie en beheerslasten	200.457	182.542
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	385.964	347.970
4.4.4	Overige	655.289	722.266
	Overige lasten	1.241.710	1.252.778
	<u>Specificatie honorarium:</u>		
4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	16.603	18.526
4.4.1.2	Honorarium andere controle-opdrachten	3.375	3.691
4.4.1.3	Honorarium fiscale adviezen	0	0
4.4.1.4	Honorarium andere niet-controledienst	0	0
	 Accountantslasten	<u>19.978</u>	<u>22.216</u>

Accountantskosten zijn bepaald op de reeds werkelijk gemaakte kosten en de (verwachte) afrekening 2017 over het boekjaar 2017

4.4.4 Specificatie overige

	2017 EUR	2016 EUR
Representatiekosten	64.321	68.040
Sportdagen en vieringen	16.402	18.009
Reisjes en excursies	53.455	92.097
Meerdaagse reizen	20.472	34.899
Kantinekosten	27.594	30.592
Inkopen magazijn	38.093	37.944
Inkopen catering	31.692	31.304
Bedrijfsauto	2.714	1.708
Schoolpasjes	30.184	31.277
Detachering leerlingen	35.974	34.819
Boekenfonds	334.388	341.577
	<u>655.289</u>	<u>722.266</u>

Financieel en buitengewoon

5 Financiële baten en lasten		2017 EUR	2016 EUR
5.1	Rentebaten	6.849	22.432
5.3	Waardeveranderingen fin. vaste activa en effecten	0	0
5.4	Overige opbrengsten fin. vaste activa en effecten	0	107.071
5.5	Rentelasten (-/-)	20	3.757
Financiële baten en lasten		6.829	125.746

Toelichting staat van baten en lasten over 2017

Resultaat

Het resultaat over 2017 bedraagt € 266.971,= t.o.v. een begroot resultaat van € 326.971,=

Het resultaat van € 266.971,= valt te splitsen in een exploitatieresultaat van € 260.142,= en een resultaat financiële baten en lasten van € 6.829,=

In ogenschouw nemende dat het resultaat met betrekking tot de doordecentralisatie bestond uit een toevoeging van € 309.789,= (incl rente van € 4.390,=) kan gesteld worden dat wij een negatief exploitatieresultaat hebben behaald van € 42.818,=

Analyse op hoofdlijnen van de verschillen tussen de cijfers 2017 t.o.v. 2016

3.1 Rijksbijdrage

De opbrengsten voor de personele- en materiële lumpsum kennen in vergelijking met 2016 een hogere opbrengst van € 163.976,=. Dit is onder andere het gevolg van een daling van ons leerlingenaantal, maar vooral door de forse bijstelling van de GPL.

3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies

De overige overheidsbijdragen (doordecentralisatiegelden) zijn als gevolg van de daling van ons leerlingenaantal gedaald met een bedrag van € 19.943,=. Wij zijn weer binnen de bandbreedte gekomen tussen 813 en 994 leerlingen. Het bedrag per leerling is in 2017 geïndexeerd met 1.2511%

3.5 Overige baten

De overige baten 2017 zijn in vergelijking met 2016 gedaald met een bedrag van € 110.023,=. Dit wordt vooral veroorzaakt door een andere manier van registratie van de ouderbijdrage, meerdaagse reizen en schoolpasjes /kluisjes. Daarnaast hadden wij ook minder inkomsten aan overige personele baten. Verder hadden we positieve resoluten bij detachering leerlingen en personeel en de verhuur.

4.1 Personeelslasten

De stijging van de kosten voor lonen en salarissen (ondanks de leerlingendaling) is het gevolg van de salarisverhogingen in het begin van 2017. Ook de stijging van de sociale lasten en de pensioenpremies speelden hierbij een grote rol.

Door een goede bewaking van de kosten, een lager ziekteverzuim waren wij in staat om de overige personele kosten met bijna 140.000 euro terug te brengen. Dit was vooral het gevolg van de dotaties aan de personele voorzieningen en de veel lagere kosten van inhuur derden.

4.2 Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn als gevolg van de investeringen in inventaris gestegen met een bedrag van € 36.484,=. Dit vooral als gevolg van de investeringen in ICT-apparatuur en kopieerapparaten.

4.3 Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn nagenoeg gelijk gebleven.

4.4 Overige lasten

De daling van de overige lasten met € 66.977,= is vooral ook hier het gevolg van en andere registratie van de ouderbijdrage en de meerdaagse reizen. Verder moeten wij alert blijven op de kosten van de boeken t.o.v. de vergoeding die wij hiervoor ontvangen. In 2017 hebben wij hier toch ruim € 10.500,= bij moeten leggen.

5. Financiële baten en lasten

De daling van de baten t.o.v. 2016 wordt vooral veroorzaakt volledig wegzakken van de rentevergoeding tot een zeer laag niveau. In 2016 hadden we daarnaast nog de opbrengst van de verkoop van onze financiële vaste activa.

Analyse op hoofdlijnen cijfers begroting en resultaat 2017

3.1 Rijksbijdrage

De opbrengsten voor de personele-, materiële lumpsum en subsidies kennen in vergelijking met de begroting een hogere opbrengst van € 202.911,=. Dit is vooral het gevolg van de aanpassing van de GPL aan het begin van 2017 voor de CAO-verhoging van de salarissen. Wel moesten wij a.g.v. de bevrozing van de gelden van het samenwerkingsverband een tekort op deze post van € 81.833,= incasseren.

De Overige subsidies OC&W/EZ waren ongeveer gelijk aan de begroting

3.2 Overige overheidsbijdragen

De gelden voor de doordecentralisatie zijn € 23.694,= lager dan begroot. Dit als gevolg van ons dalend leerlingenaantal (teldatum 1 oktober 2017) en de aanpassing van het vergoedingsbedrag i.v.m. indexering.

3.5 Overige baten

De post overige baten kent een negatief resultaat van € 98.200,= t.o.v. de begroting. Debet hieraan zijn diverse kleine posten die een lagere opbrengst kennen als gevolg van ons dalende leerlingenaantal. Verder speelt de eerdergenoemde gewijzigde registratie van de ouderbijdrage hier natuurlijk ook een rol.

De totale baten zijn € 81.018,= (exclusief financiële baten en lasten) hoger dan begroot.

4. Personeelslasten

De personele lasten over 2017 hebben met € 71.803,= de begroting overschreden, mede als gevolg van de extra dotatie aan de voorziening personele fricties van € 115.000,=. Ondanks deze dotatie laten wij opnieuw zien dat wij bij het opstellen van de begroting, waarbij wij op persoonsniveau begroten, opnieuw zeer dicht op de werkelijkheid zitten. De afwijking is slechts 0,77% van de totale personele lasten.

4.2. Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn over 2017 met € 25.662,= overschreden. Deze overschrijding is vooral het gevolg van afschrijvingslasten m.b.t. extra investeringen in inventaris in de loop van 2017 en die bij het opstellen van de begroting niet waren voorzien. (nieuwe profielen bij de praktijkafdelingen en investeringen van ICT-apparatuur)

4.3. Huisvestingslasten

De huisvestingslasten kennen t.o.v. de begroting een overschot van € 19.030,=.

Dit overschot is vooral het gevolg van onze goede bewaking van deze kosten. Vooral is ook gekeken naar de voorraden m.b.t. schoonmaak. Ook is er op het gebied van onderhoud weer meer zelf gedaan i.p.v. het inschakelen van derden.

4.4 Overige lasten

De overige lasten kennen t.o.v. de begroting een tekort van € 34.412,=

Hier geldt hetzelfde als bij de huisvestingslasten. Uiteraard komen er kleine verschillen voor tussen de posten onderling, maar het totaalbeeld geeft een overschot te zien. Dit veelal door de goede bewaking van de kosten en het voorkomen van onnodige uitgaven.

5. Financiële baten en lasten

Totale resultaat t.o.v. de begroting is negatief € 60.000,=

Dit resultaat is te danken aan het volledig wegvallen van de rentevergoeding op onze spaarrekeningen

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2015	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2017 EUR	Resultaat jaar 2017 EUR	Art 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Steunstichting SG de Overlaat	Stg.	Waalwijk	4	266.081	-1.080	N	40	N
Stichting "Vrienden van de Overlaat"	Stg.	Waalwijk	4	4.770	-2.730	N	67	N
Samenwerkingsverband VO de Langstraat 30-09	Stg.	Waalwijk	4					N

Toelichting deelname steunstichting:

Het bestuur van de steunstichting bestaat uit 2 leden van de zittende Raad van Toezicht van de stichting Samenwerkingsschool "de Overlaat" en 3 onafhankelijke bestuursleden.

Toelichting deelname stg. "Vrienden van de Overlaat":

Het bestuur van de stichting "Vrienden van de Overlaat" bestaat uit 3 leden, zijnde 1 persoon uit de RvT van de Stichting Samenwerkingsschool "de Overlaat", de bestuurder van de Stg. Samenwerkingsschool "de Overlaat" en 1 lid afkomstig uit de aangeslotenen.

Model G. Verantwoording van Subsidies (bijlage behorende bij RJ 660.402)G1A Subsidies zonder verrekeningsclausule, beknopt gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing EUR.	Ontvangen t/m verslagjaar EUR.	Prestatie afgerond
	kenmerk	datum			
Subsidie studieverlof 2016	775435-1	25-7-2016	33.659	33.659	ja
Subsidie lente- en zomerschool 2016	Lenzo 16060	8-4-2016	29.250	29.250	ja
Subsidie studieverlof 2017	852477-1	20-9-2017	7.372	7.372	nee
Subsidie studieverlof 2017	856889-1	21-11-2017	6.858	6.858	nee
Totaal			77.138	77.138	

WNT-verantwoording 2017 Stichting Samenwerkingsschool de Overlaat

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Samenwerkingsschool de Overlaat van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse B

Deze klasse-indeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	6

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Stichting Samenwerkingsschool de Overlaat is € 118.000,=. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de [Raad van Toezicht / andere naam toezichthoudend orgaan] bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 maanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende (gewezen) topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functie vervulling.

Bedragen x € 1	O. Dooijes	S. Buiks	S. Timmermans
Functiegegevens	Alg. dir/bestuurder	Directeur OB	Directeur BB
Duur dienstverband in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 118.000	€ 118.000	€ 118.000

Bezoldiging

Beloning	105.442	80.327	72.951
Belastbare onkostenvergoedingen	194	105	38
Beloningen betaalbaar op termijn	16.388	12.475	15.743
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 122.024</i>	<i>€ 92.908</i>	<i>€ 88.733</i>

-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0
-----------------------------------	-----	-----	-----

Totaal bezoldiging	€ 122.024	€ 92.908	€ 88.733
---------------------------	------------------	-----------------	-----------------

Motivering indien overschrijding: zie 1*

Gegevens 2016

Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (fte)	1,05	1,0	1,0

Bezoldiging 2016

Beloning	€ 102.730	€ 79.156	€ 71.936
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 150	€ 162	€ 56
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.777	€ 10.224	€ 9.571

Totaal bezoldiging 2016	€ 116.657	€ 89.541	€ 81.563
--------------------------------	------------------	-----------------	-----------------

Individueel bezoldigingsmaximum 2016	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000
--------------------------------------	-----------	-----------	-----------

1* De overschrijding van de heer Dooijes is puur het gevolg van CAO-verhogingen en valt dus onder het overgangsrecht.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	A.P.M. v.d. Hoven	E.M.P. Hendriks	S. Nieuwkoop	M. Uhlenbusch	M. Voogd	C.J.J. Weijns	A.J. de Graaff	C.J.P.M. v.d. Ven
Functie	Voorzitter RvT	Lid RvT 1/1 - 31/7 Voorz. 1/8 - 31/12	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Secretaris RvT	Lid RvT	Secretaris RvT
Duur dienstverband	1/1 - 31/7	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 30/9	1/1 - 31/12	1/1 - 31/7	1/8 - 31/12	1/8 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 17.700	€ 17.700	€ 11.800	€ 11.800	€ 11.800	€ 11.800	€ 11.800	€ 11.800
Bezoldiging								
Beloning	€ 1.688	€ 1.813	€ 1.500	€ 1.250	€ 1.500	€ 1.125	€ 625	€ 625
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	€ 1.688	€ 1.813	€ 1.500	€ 1.250	€ 1.500	€ 1.125	€ 625	€ 625
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 1.688	€ 1.813	€ 1.500	€ 1.250	€ 1.500	€ 1.125	€ 625	€ 625
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2016								
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		
Bezoldiging 2016								
Beloning	€ 2.250	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500		
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
Totaal bezoldiging 2016	€ 2.250	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500		
Individueel bezoldigingsmaximum 2016	€ 26.700	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800		

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of

Deze jaarrekening is goedgekeurd door de Raad van Toezicht in de vergadering van 18 juni 2018 en vastgesteld door de bestuurder op 18 juni 2018.

De Raad van Toezicht:

E.M.P. Hendriks, voorzitter

Mr. C.P.J.M. van de Ven, secretaris

M.P.J. Voogd

S. Nieuwkoop

A.J. de Graaff

Het Bestuur:

O. Dooijes, algemeen directeur/bestuurder

Gebeurtenissen na balansdatum.

Na balansdatum zijn er geen bijzondere gebeurtenissen te melden die van belang zijn voor de balanspositie van de stichting

(Voorstel) bestemming resultaat 2017:

Reserve personeel	40.442
Reserve BAPO	-35.802
Reserve huisvesting renovatie/nieuwbouw	305.399
Reserve afschrijving gebouwen	-27.888
Reserve afschrijving pleinen	-22.009
TOTAAL EXPLOITATIERESULTAAT	260.142

(Voorstel) verdeling financiële baten 2017:

Reserve personeel	2.020
Reserve zorggelden	59
Reserve huisvesting renovatie/nieuwbouw	4.390
Reserve inventaris	345
Reserve overige afdelingen	15
TOTAAL RENTEBATEN	6.829

Totaal resultaat 2017 **266.971**

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant. (vervolg)

Bijlagen

Basisgegevens 2017

Raad van Toezicht SG de Overlaat per 31 december 2017

Naam	expertisedomein:
Dhr. E.M.P. Hendriks, voorzitter	Financiële- en economische zaken
Dhr. A.J. de Graaff	Personeel, organisatie, bouwkundige- en facilitaire zaken
Mevrouw Voogd - v.d. Leur	Onderwijs, inhoud en visie strategieontwikkeling
Dhr. S. Nieuwkoop	Maatschappelijk ondernemen
Dhr. Mr. C.P.J.M. van de Ven, secretaris	Bestuurlijke- en juridische zaken

Bestuur SG de Overlaat

Nummer 58.722

Functie	Naam lid:
Bestuurder	Dhr. O. Dooijes

Directie

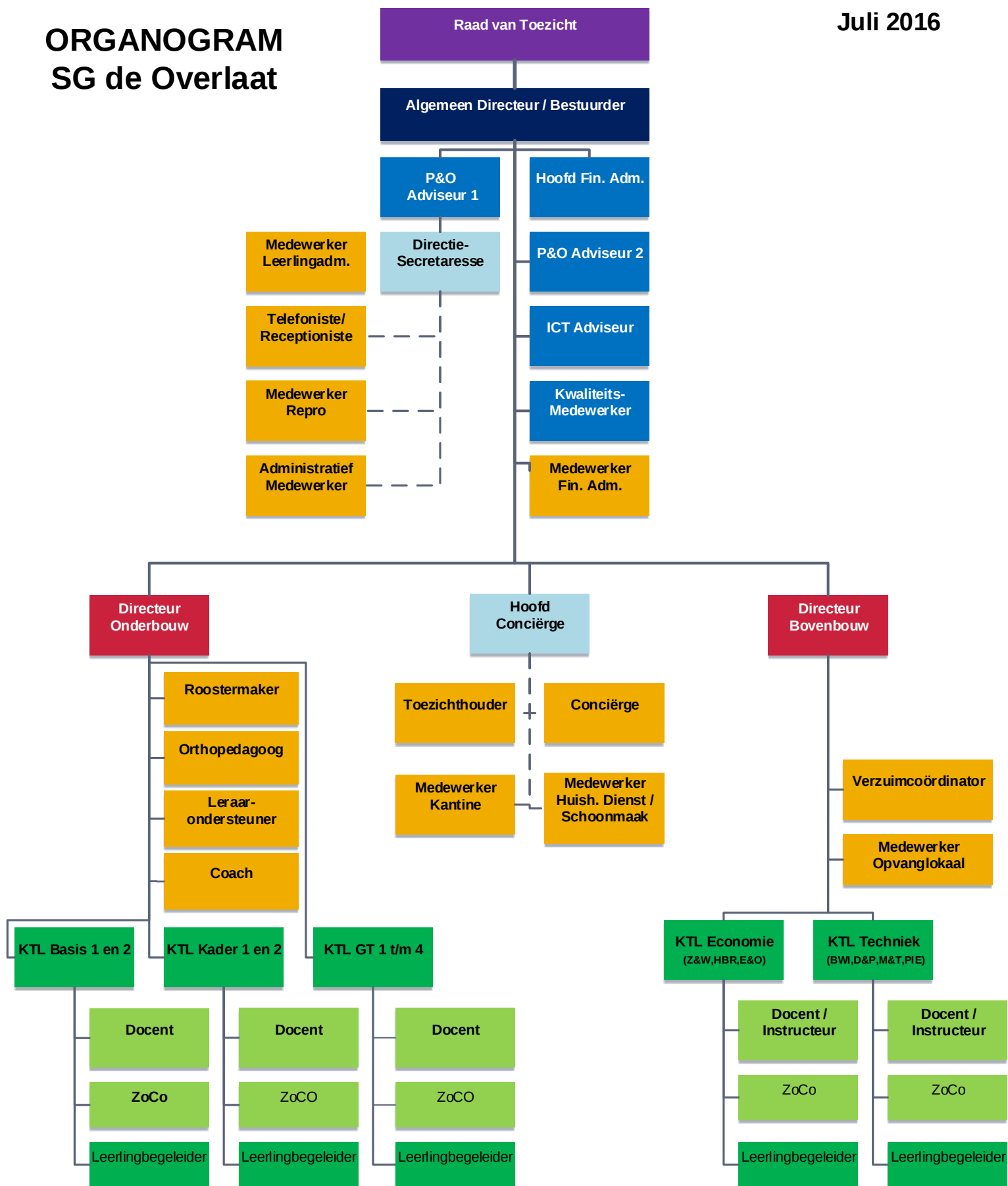
Functie	Naam leden:
Algemeen directeur	Dhr. O. Dooijes
Directeur onderbouw	Dhr. S. Buiks
Directeur bovenbouw	Mw. S. Timmermans

Gegevens over de rechtspersoon 2017.

Bestuursnummer	58.722
Naam van de instelling	Stg. Samenwerkingsschool "de Overlaat"
Adres	Eikendonkiaan 3
Postcode en plaats	5143 NG WAALWIJK
Postbus	Postbus 259, 5140 AG WAALWIJK
Telefoon	0416 – 336.931
E-mail	info@sgdeoverlaat.nl
Website	www.sgdeoverlaat.nl
Algemeen directeur/bestuurder	O. Dooijes
Telefoon	0416 – 336.931
E-mail	o.dooijes@sgdeoverlaat.nl
Contactpersoon	H.A.J.M. van Venrooij, hoofd financiële administratie
Telefoon	0416 – 336.931
E-mail	hajmvanvenrooij@sgdeoverlaat.nl
Brinnummer	05AX
Naam van de school	S.G. "de Overlaat"
Sector	Voortgezet onderwijs

ORGANOGRAM SG de Overlaat

Juli 2016

de overlaat

Eikendonkiaan 3
5143 NG Waalwijk